Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 12. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го СІЧНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 20, 1984 No. 12. VOL. XCI.

Центр Манітобського університету отримав 50,000 дол. в дотаціях

Вінніпег, Ман. — На протязі минулих кількох місяців Центр Українських Канадських Студій Манітобського університету при Колегії св. Андрея отримав дотації на приблизну суму 50,000 дол.

Ці дотації є призначені на специфічні цілі, і вони є додатковими до поточної дотації, яку Манітобський університет призначує Центрові Українських Канадських Студій на покриття коштів ведення мінімального числа курсів і адміністративної праці. Завдяки тим дотаціям бюджет Центру на 1983-84 рік подвоївся. Є надія, що перед кінцем академічного року будуть ще й інші дотації.

Найбільшу дотацію дає федеральний уряд Канади. Вже другий рік підряд Центр отримує дотацію від міністерства для справ багатокультурности. Завданням цього міністерства є допомогти в науці і в наукових дослідах у ділянці канадських етнічних студій. Цьогорічна дотація в сумі 25,555 дол. є дещо більша ніж минулого року і дала змогу Центрові заанґажувати д-ра Богдана Климаша як професора-гостя на біжучий академічний рік.

Міністерство дало також Центрові дотацію в сумі 3,470 дол., як допомогу на серію доповідей доповідачам-гостям з-поза Манітобського університету. Серія доповідей на загальну тему „Українська етнічність у Канаді" розпочалася при кінці листопада.

Цього літа (від 4-29-го липня) вперше відбулись літні курси під назвою „Програма занурювання в українській мові і культурі для вчителів української мови". Манітобське міністерство освіти дало фінансову підтримку для цієї програми і оплатило кошти участи манітобським учителям. Ця фінансова підтримка була в сумі 6,351 дол.

Центр отримав також дві дотації від Українського Народного Дому у Вінніпегу — на 2,000 і 200 дол. Перша дотація допоможе Центрові оплатити курс „Розговірної української мови", який цього року викладається у приміщенні Українського Народного Дому.

Клюб Молодих Мужчин у Дофині подарував 1,000 дол. на потреби Центру. Як відомо, вже другий рік Центр провадить університетські курси у Дофині.

Кредитова Спілка „Карпатія" у Вінніпегу теж подарувала на потреби Центру 500 дол.

Дотації федерального і провінційного урядів, як і українських організацій і установ свідчать про те, що праця, яку веде Центр Українських Канадських Студій, є корисна. Без цих дотацій Центр не був би фінансово спроможний продовжувати і поширювати свою працю до такої міри, як це було зроблено за минулих два роки.

Почався курс історії України в центральному університеті Коннектикат

Ню Бритен, Конн. — Починаючи з січня ц.р., тут викладатиметься односеместровий курс історії України XIX століття в Стейтовому університеті Коннектикат (CCSU).

Курс включатиме огляд політичної, економічної, соціяльної і культурної історії з особливим наголосом на революційні події, періоди війн, на геополітичне значення України у міжнародних взаєминах, на поділ України сусідами між двома світовими війнами, об'єднання українських земель під комуністичним режимом, на членство в ОН, на період індустріялізації і колективізації УССР, на ліквідацію українських церков, нищення українського народу і його інтеліґенції, на русифікацію і дисидентський рух, а також насвітлення совєтського колоніялізму і боротьба за деколонізацію СССР. Будуть лекції про успіхи українців у вільному світі.

Виклади провадитиме д-р Михайло Воскобійник, професор історії СССР, Росії і України та координатор совєтських і східньоевропейських студій в цьому університеті.

Виклади відбуватимуться у понеділки і середи від 8-ої до 9:15 увечері. Кредити з цього курсу можуть бути переведені до інших інституцій.

СОВЄТИ ПІДСЛУХУЮТЬ ТЕЛЕФОНІЧНІ РОЗМОВИ АМЕРИКАНЦІВ

Сан Франсіско, Каліф. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що агенти Совєтського Союзу влаштували на території З'єднаних Стейтів Америки масові підслухування телефонічних розмов не тільки індустріяльних центрів, якими вони віддавна цікавляться, наприклад, електронічною індустрією в т.зв. Сіліконовій долині в Каліфорнії, але також приватних осіб, які мають якийсь вплив на спільноту, цікавляться політикою чи стоять в керівництві великих корпорацій чи установ.

В Сіліконовій долині, як відомо, приміщуються сотні різних американських компаній заавансованої технології, які виробляють модерні компютори, частини до сателітів і міжпростірних кораблів та інші частини, що їх совєтські шпигуни хочуть дістати в свої руки за всяку ціну. Радний міста Фрімонт Баб Райдер заявив на пресовій конференції, що відборчою централею і взагалі гніздом совєтського шпигунства в Каліфорнії є цілий комплекс консулярних будинків у Сан Франсіско. На думку Райдера підслухи є так широко розповсюджені, що виявлені досі справи совєтського шпигунства в ЗСА органами ФБІ, Департаментом справедливости і судівництвом виглядають незначними. Крім того совєтська розвідка своїми нелеґальними діями втручається в особисте життя американських громадян, забезпечене Конституцією ЗСА, — заявив Райдер журналістам.

Поліція у Фрімонті, на доручення місцевих властей, перевела слідство і ствердила, що працівники консуляту послуговуються спеціяльними апаратами і за їхньою допомогою підслуховують телефонічні розмови в цілій околиці Сан Франсіско. Їх цікавлять, як вже було сказано, в першу чергу розмови фахівців у 900 підприємствах в Сіліконовій долині компаніях, які працюють для Пентаґону. Райдер звернувся знову до сенатора Данієла П. Мойнигена, щоб він вніс новий законопроєкт про видалення совєтських агентів із ЗСА.

Етнічні групи єднаються проти дискримінації

Ню Йорк. — Представники різних етнічних груп з'єдналися для підтримки демократичного члена Палати Репрезентантів Маріс Біаджі, який запропонував створення окремого бюра для слідкування за дискримінацією в телевізії та радіо.

В останніх місяцях минулого року стереотипне висміювання членів різних етнічних груп у телевізійних та радіових програмах помітно посилилося. Доказом того є 595 зажалень, які вплинули за дев'ять місяців 1983 року з того приводу. Тому саме 10 етнічних груп в тому: жидівські, італійські польські, грецькі та українські з'єдналися тепер в тій цілі, щоб допомогти М. Біяджі провести в життя його пропозицію.

Як інформує Ирвінг М. Левін, директор національних справ жидівського комітету, він пробував вже не раз переводити з представниками телевізійних станцій розмови на цю тему, одначе вони залишилися без великого успіху, і коли навіть на якийсь час перестали представляти членів різних етнічних груп в кривому дзеркалі, то з часом знову повернулись до такого стереотипу. Тому треба окремого бюра яке слідкувало б постійно за програмами і довело б вкінці до загального зрозуміння, що ЗСА є побудовані на засаді плюралізму, і тому треба поважати всі групи.

Представники новоствореного об'єднання етнічних груп пояснили на пресовій конференції тут в четвер, 12-го січня ц.р., причини і способи праці, які всі мають як остаточну ціль виправлення програм в телевізії та радіо, щоб вони подавали більш повний і позитивний образ різних національностей, які живуть і дають свій вклад у розвиток американської спільноти. Членом об'єднання є також Український Народний Союз.

ВІЛЛІЯМ КЛАРК тільки два місяці займає пост секретаря Департаменту внутрішніх справ, але, як кажуть спостерігачі, він вже має великі досягнення і зумів осягнути ті цілі, яких його попередник Джеймс Ватт не осягнув за три роки.

СССР ПОЧАВ РОЗМІЩУВАТИ РАКЕТИ В СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Москва. — Совєтська військова газета „Красная звезда" помістила статтю, в якій описує розміщення совєтських військових ракетних частин у Східній Німеччині. Текст статті був поширений серед західніх кореспондентів офіційним агентством ТАСС ще перед його опублікуванням у газеті в середу 18-го січня. Одначе західні розвідки вже кілька місяців говорять про те, що совєтські війська в Східній Німеччинії та Чехо-Словаччині озброюються трьома видами нових ядерних ракет середнього засягу.

Західні спеціялісти твердять, що нові ракети включають типи СС-21, СС-22 і СС-23 з радіюсом дії від 70 до 600 миль. Ці ж західні джерела вважають, що розміщення найновіших зразків совєтських ракет середнього засягу є частиною давно підготованого пляну заміни застарілих типів ракет новими, а тому вся кампанія галасу про реакцію Совєтського Союзу на розміщення нових американських ракет в Европі є димовою заслоною совєтського переозброєння і нічого більше.

Але Кремль продовжує переконувати світ і своє власне суспільство в тому, що розміщення совєтських нових ракет у країнах Східньої Европи — це пряма відповідь на розміщення нових американських ракет у Західній Европі.

„Красная звезда" заявляє, що ракетну батарею відвідав кореспондент газети, який заявив, що розміщення совєтських ракет у Східній Німеччині відбувається за згодою східньонімецького уряду: „в рамках відповіді Совєтського Союзу на розміщення американських ракет типу Першінг-2 і крилатих ракет у Західній Европі".

Совєтський кореспондент повідомляє, що совєтські ракетні війська прибули до Східньої Німеччини вже на заздалегідь підготовані позиції та інші необхідні умови перебування совєтського обслуговуючого персоналу. Це може бути натяком на те, що згідно з договором між Совєтським Союзом і його сателітами Чехо-Словаччиною і Східньою Німеччиною, ці сателіти беруть на себе основні кошти перебування совєтських ракетних частин на своїй території.

Не зважаючи на офіційну згоду урядів Чехо-Словаччини і Східньої Німеччини не тільки дозволити розмістити на своїй території совєтські ракети, але й взяти на себе відповідальність за їх утримання, згідно з повідомленнями західніх дипломатів і кореспондентів, інакше на цю справу дивляться народи цих країн. Як уже відомо з повідомлень преси, як у Чехо-Словаччині, так і в Східній Німеччині шириться громадський опір небезпечним заходам совєтських господарів.

Чи гості з інших планет?

Вашінгтон. — Американські засоби масової інформації, покликаючись на совєтську газету „Труд", повідомили, що в минулому місяці на небозводі України появилися таємничі нерозпізнані великі об'єкти, що нагадували великі міжпростірні кораблі, сильно освічені, які міняли курс і висоту. Таких „кораблів" очевидці нарахували вісім: один колосальної величини, а сім менших, що летіли позаду нього.

Біля 40 осіб бачили ці об'єкти. Вчені ніяк не можуть прийти до однозгідности у поясненні появи містерійних „кораблів", які вперше були помічені над територією України.

У СВІТІ

ПРОТИВНИКИ САНДІНІСТСЬКОГО уряду Нікараґуа заявили, що вони сильно сумніваються у щирості сандіністів відносно вільности проголошених ними загальних виборів, які мають відбутися наступного року. Такі „вільні" вибори відбувалися вже в інших комуністичних країнах. Згідно заяви минулої суботи одного з дев'ятьох керівників, які тримають владу в своїх руках, Карльоса Нунєза, виборці виберуть президента, віцепрезидента і 90-членний законодавчий орган на шість років. Цей законодавчий орган підготує нову конституцію, а також сам видаватиме закони країни. Лідери опозиції побоюються, чи їм буде дане право виставити свого кандидата і організувати передвиборчу кампанію. Якщо того не буде, то всі розмови про волю втрачають своє значення.

ОСНОВНІ СОЮЗНИКИ ЗСА в Европі привітали з задоволенням виступ президента Роналда Реґена з питань міжнародної політики. Але багато коментаторів розходяться в думці до кого був виступ більше звернений: до керівників Совєтського Союзу, чи до американського народу. Основана маса коментарів однозгідна, що виступ був звернений до всіх в однаковій мірі. Міністер закордонних справ Британії Джофрі Гов заявив у телевізійному інтерв'ю: „Це був вільний виступ президента Реґена, який співпав з тим, у чому ми вже давно були згідні, тобто покращати надії на загальні відносини між Сходом і Заходом."

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Китаю Чао Ці-янг, який після ЗСА відвідує Канаду, виступив у вівторок, 17-го січня, перед об'єднаною сесією канадського парляменту і похвалив прем'єр-міністра Канади П'єра Трудо за його зусилля стримати змагання в озброєнні. Чао, який перший серед комуністичних лідерів виступив перед парляментом Канади, тепло привітали політичні діячі всіх канадських партій.

ГОЛОВА НОВОГО військового уряду Ніґерії Мохаммед Бугарі заявив у вівторок, 17-го січня, що його країна повернеться до демократичного правління лише тоді, як розладнана економіка Ніґерії почне впевнено розвиватися. Він сказав у пресовому інтерв'ю, що демократична система може повернутися, але покищо занадто рано говорити про неї, поки немає економічних основ для цього. Ген. Бугарі підкреслив, що він не проти демократії, яка була за президентури Шеґу Шаґарі, якого він скинув 31-го грудня минулого року, але ця демократія була в поганих руках.

З ТОРОНТО, ОНТ., повідомляють, що особа, яка виграла 11 мільйонів долярів, найбільший виграш міжпровінційної лотереї за всю історію лотерейної гри в Канаді, не з'являється за виграшем від суботи минулого тижня. Організатори лотереї підозрівають, що, можливо, лотерейний квиток з виграшем потрапив у руки американської митниці, закони якої забороняють перевозити лотерейні квитки через кордон ЗСА. Цей закон був виданий ще 1930 року. Можливо, що власник цього білету має якісь пильніші справи до полагодження і не спішить отримати 11 мільйонів долярів, знаючи, що вони не пропадуть, або вирішив трохи похвилювати заздрісних нещасливців гри в лотерею.

ШУЛЦ І ҐРОМИКО ЗУСТРІЛИСЬ У СТОКГОЛЬМІ

Стокгольм, Швеція. — Державний секретар Джордж Шулц і міністер закордонних справ Совєтського Союзу Андрей Ґромико зустрілися в середу, 18-го січня, і провели п'ятигодинну розмову, щоб обговорити по суті кожне питання, яке розділяє ці дві країни.

Взявши до уваги напружені відносини між ЗСА і СССР, це перший раз за 15 місяців обидва провідні дипломати обговорили широке коло проблем. Вони зустрічалися в ОН у вересні 1982 року. Пізніша зустріч в Мадриді у вересні минулого року була виповнена взаємними докорами з огляду на зістрілення совєтськими джетами південнокорейського цивільного пасажирського літака і загибелі 269 осіб на ньому.

Теперішня зустріч наступила після примирливого виступу президента Роналда Реґена минулого понеділка, який закликав до конструктивного діялогу. Вона також відбулася безпосередньо після різкої промови А. Ґромика на ранішньому засіданні сесії стокгольмської конференції в справах безпеки, в якій він, як звичайно, очорнював політику ЗСА та заявив, що ЗСА — це основна загроза мирові у світі.

Високий офіційний представник Державного департаменту заявив, що розмови між Шулцом і Ґромиком були відкриті і не обминали гострих проблем.

Цей же представник також сказав, що не зважаючи на різку промову Ґромика і обвинувачення ЗСА, при зустрічі та прощанні обидва міністри обмінялися потисками рук, а після розмов ніби полегшено усміхалися. Зустріч відбулася в приміщенні совєтського посольства у Стокгольмі.

„Це була дуже серйозна розмова". — заявив дорадник Дж. Шулца. „Ніхто не говорив лише для доброго враження під час цієї розмови. Вони є професійними дипломатами і підходили до справ серйозно", — додав дорадник.

Інший дорадник секретаря Шулца завважив, що він був здивований разючою різницею тону виступу Ґромика на сесії конференції та його поміркованих заввавг при розмовах з Шулцом. Здавалося, що Ґромико говорив до різних авдиторій. Правда, постава міністра Ґромика не змінилася в жадній із основних спірних проблем, які існують між ЗСА і СССР.

В АМЕРИЦІ

НОРМАЛЬНА, АБО НАВІТЬ дещо понижена кількість холестеролю в крові людини значно допомагає оминути серцевої атаки і інших серцевих хворіб, — заявили лікарі-спеціялісти і хеміки, які переводили дуже докладні досліди впливу холестеролю на протязі 10-ох років. 3,806 осіб з високим відсотком холестеролю були об'єктами дослідів. Дослідники крім того подають, що особи, які позбуваються хоч одного відсотку холестеролю з крови, продовжують собі життя і заощаджують колосальні витрати на лікування.

ФЕДЕРАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ харчів і ліків дала дозвіл на продукцію жувальної ґуми, насиченої нікотиною, яка має допомагати тим курцям які бажають поступово припинити куріння. Нову жувальну ґуму можна буде набути тільки з рецептою, тобто вживання її триматимуть під контролею лікарів. Продукт називатиметься „Нікорет" і він звичайно корисний для осіб, які скурюють 50 і більше сигарет денно.

ЖИДІВСЬКА ЛІҐА проти знеславлення поінформувала, що відсоток антисемітських виступів в ЗСА значно зменшився в минулому році. Натан Перлмуттер, крайовий директор згаданої ліґи, вважає, що зменшення випадків антисемітизму, головно серед молодшого покоління треба приписати посиленій інформаційній діяльності включно із засобами масової інформації, і суворішим карам, стосованим судами проти переловлених антисемітів. В минулому році ліґа зареєструвала 670 випадків антижидівських виступів в ЗСА, які проявлялися у різній формі, включно до підпалювання жидівських культурних і релігійних центрів та приватних домів. Таких випадків в 1982 році було 829. У 1981 році це число було ще вищим, бо аж 974. Особисті напади на осіб жидівської національности і образи зменшились аж на 41 відсоток.

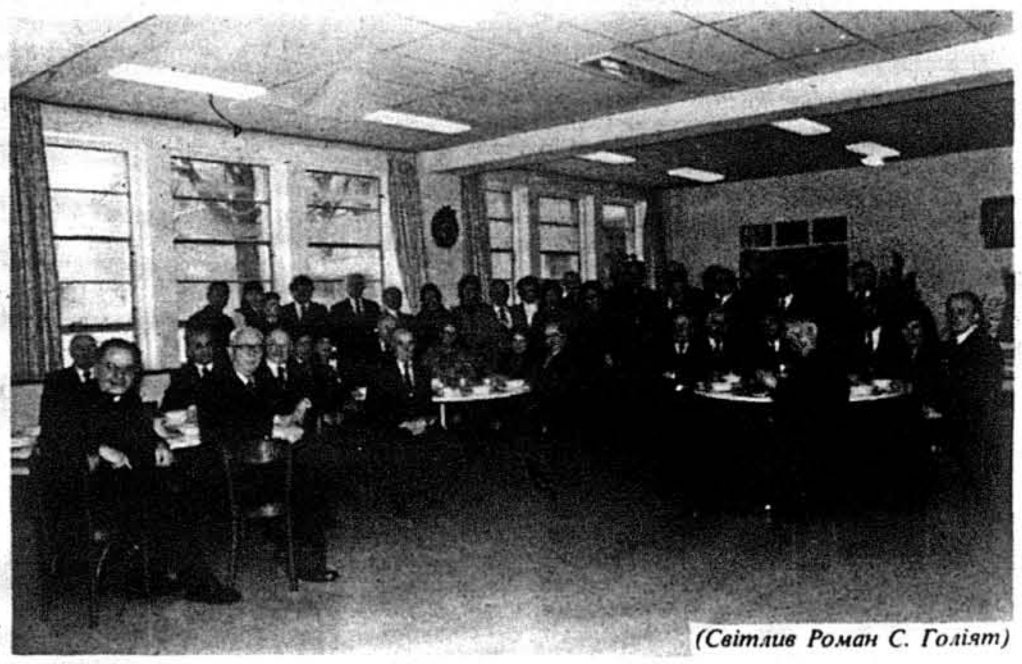
КРАЙНІ ЛІБЕРАЛИ гостро виступили проти звідомлення спеціяльної президентської комісії для справ Центральної Америки, що її очолює колишній державний секретар Генрі Кіссінджер. Під обстріл попала особливо пропозиція, щоб Уряд ЗСА збільшив фінансову допомогу для Сальвадору й інших заприязнених країн, аж до суми 8,4 більйонів долярів. Колишня конґресменка демократка з Ню Йорку Белла Абцуґ заявила: „Я побоююсь, що ми говоримо про пожвавлення військових дій в Центральній Америці не проти комуністів, бо їх там немає, а проти марксистів, тоді коли головним ворогом сальвадорців є вбогість". В тому ж тоні свої заяви склали інші активні ліберали.

ДЕПАРТАМЕНТ ЗДОРОВ'Я і громадської обслуги повідомив, що на підставі перепису населення американці живуть значно довше, як, наприклад, 10 років тому, і пересічний вік американського громадянина становить тепер 74,5 років, але вони значно більше платять тепер за лікарську опіку, яка дуже зросла в останніх роках. Секретар згаданого Депаратаменту Марґарет Геклер заявила, що в дуже занедбаному стані знаходиться здоров'я неґритян, пуерторіканців і ще деяких меншостей і в цьому напрямі Уряд президента Роналда Реґена буде змушений зробити зміни для покращання ситуації. Цю справу студіює тепер окрема комісія, що її очолює Томас Малон, заступник директора Крайового інституту здоров'я.

Вшанували Владику Василя в день іменин

Стемфорд, Конн. (Р. Голіят). — В суботу, 14-го січня 1984 року, сюди прибули численно представники багатьох організацій міста Ню Йорку, щоб вшанувати Владику Василя Г. Лостена в день його іменин.

Отець ігумен і парох церкви св. Юра Патрикій Пащак, ЧСВВ, вітаючи Владику, підкреслив у своєму слові великий вклад праці Владики Василя в розбудову Семінарії, церковного життя нашої дієцезії і його піклування нашим громадським життям. Отець Пащак дякував Владиці Василеві за всі його шляхетні почини для української громади в ЗСА.

(Світлив Роман С. Голіят)

Учасники відвідин Владики Василя у Стемфорді.

Владика Василь, відповідаючи на привітання о. Пащака, промовив:

„Високопреподобний Отче-ігумене, Високопреподобні й Всечесніші Отці, мої дорогі пані й панове, сердечно вітаю вас усіх і дякую, що потрудилися до осідку нашої Епархії і нашого Українського Культурного Центру, щоб мене, свого Владику, привітати з Новим Роком та днем мого іменника святого Василія. Щире спасибі за гарні слова привітів! Бачте, як той 1983 рік скоро минув. Здається, що ми так недавно тут зустрічались, щоб спільно обмінятись думками, порадитись і пожуритись нашими спільними клопотами, а було їх чимало, — а тут вже минув рік. Слава Богу, нині атмосфера більш оптимістична, як минулого року, і я, користаючи з нагоди цієї милої зустрічі, хочу поділитись з вами тими оптимістичними думками і подіями, які вже збулись і які ще маємо в пляні. Однією із таких подій минулого року, що насувала сум на кожного українця, була недуга нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа. Богу дякувати, що Господь вислухав наших молитов і наш Первоієрарх знову прийшов до здоров'я і, як знаємо, тримає палець на живчику нашого церковного та всенародного життя. Це, без сумніву, для нас радісна подія. В минулому році ми відзначили Золотий ювілей нашої Семінарії і зробили підсумки її праці за цих 50 років. І, мусимо сказати, що наша Семінарія виправдала сподівання основника Архиєпископа Константина, бо дала нашій Церкві понад 100 священиків, і цей Ювілей ми святкували з надією на краще, бо число студентів втричі більше, як було минулих років. Семінарія є і надалі центром нашої уваги, і я вдячний, що наші вірні не тільки взяли масову участь у відзначенні Ювілею, але також підтримують своїми пожертвами Залізний фонд, який має стати базою для утримання Семінарії.

Не менш приємною подією минулого року був Ювілей нашої найстаршої наукової установи НТШ, з її

Закінчення на 5.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Одностороння примирливість

Як тільки заповіджено промову президента Реґена, присвячену американсько-совєтським відносинам, зразу додано, що вона буде „примирлива", по лінії готовости Америки „відпружити" загострені взаємини двох суперпотуг. Президент, промовляючи півгодини у вщерть виповненій „східній залі" Білого Дому в минулий понеділок 16-го січня ц. р., о годині 10-ій вранці, пішов у своїй примирливості далеко — виявив готовість відновити переговори з СССР про редукцію збройних сил. Він теж підкреслював раз-у-раз, що хоча ЗСА і СССР мають взаємосуперечні ідеологічно-політичні філософії, проте мають той спільний інтерес, яким є конечність зберегти мир, особливо в атомовій добі, і що не йдеться тільки про відпруження в ділянці перегонів у зброєнні, але й у співпраці над розв'язуванням важких міжнародних проблем. Президент натякнув на свої давніші гострі слова про суть і характер СССР та його політику, але й згадав, що кремлівські володарі постійно називають Америку, „аґресивними імперіялістами", і що без уваги на таку реторику обидві великодержави можуть і повинні переговорювати.

Промова Реґена не була угодівська, бо він пригадав інвазію на Афганістан та совєтський експансіонізм, ведений безпосередньо чи за посередництвом підчинених Москві країн. Він підкреслив теж нотерійно відому віроломність СССР і заявив, що пред'явить конґресові листу з вирахуванням конкретного порушення Москвою підписаних з Америкою умов. Ідеться про т. зв. САЛТ-1 і САЛТ-2. Хоча Реґен припинив ратифікаційну процедуру в Сенаті щодо САЛТ-2 (обмеження стратегічної зброї), проте заявив був, що буде дотримуватися зроблених там зобов'язань — СССР цього не зробив. Президент конкретно назвав Близький Схід, де повинна проявитися співпраця Вашінґтону і Москви у заведенні миру, ладу і спокою. Він наталврував стан, у якому тепер світ видатковує астрономічну суму стоп'ятидесяти більйонів долярів на атомову зброю і потвердив ще раз, що його мрією є довести до зведення до зера всього світового арсеналу зброї для масового вбивства.

Промова Роналда Реґена була примирлива, з усіма рисами прикметного йому красномовного таланту. Він не скривав, що промовляє на два дні перед зустріччю державного секретаря Джорджа Шулца з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком на конференції 35-ох держав у Стокгольмі. Покликався на недавню заяву совєтського генерала, що СССР не розпочинатиме війни, але промовчав заяву Андропова (чи тих, які промовляють в його імені, бо сам він зник з обрію), що передумовою відновлення у Відні і в Женеві переговорів про редукцію так званих конвенціональних і атомових родів зброї є відкликання Америкою зі Східньої Европи перекинених туди вже ракет типу Першінґа.

Очевидно, в політиці може бути всіляко і небезпечно та й недоцільно бавитися в пророків. Але самі американські керівні кола не мають великої надії, що кремлівські володарі захочуть піти назустріч миролюбній оферті Роналда Реґена. За всіма познаками — вони, керівні совєтські кола — будуть надалі орудувати протиамериканськими обвинувачуваннями і будуть зволікати, очікуючи висліду цьогорічних осінніх виборів в Америці, рахуючи, що буде їм куди легше „говорити", коли б новим президентом став Волтер Мондейл, ліберал, якому навіть крайня ліво-ліберальна організація „Американці за демократичну акцію" дала своє виборче благословення. Мондейл негайно скасував би рішення будувати ракету ЕмЕкс, зречеться бомбардувальника Бі1, відкличе ракети Першінґа з Европи, відкличе американських вояків з Лівану і Центральної Америки, припинить допомогу Ель Сальвадорові, словом, заверне Америку до стану з часу Линдона Джансона і з таким приниженням міжнародного престижу Америки, який дозволив аятоллі Хомейні в'язнити півтора року 52-ох американських закладників в Теґрані.

Але треба сподіватися, що американський народ має здоровий інстинкт і що настало вже протверезіння у відношенні до того лібералізму, який став був нещастям Америки. Треба сподіватися, що надії Кремлю, що треба очікувати упадку Роналда Реґена, не здійсняться, а що Москва не захоче прийняти простягненої руки Реґена, то це не значить, що вона захоче війни — бо в Кремлі є напевно також люди, які здають собі справу, що війна в атомовій добі це загин — загин однаково для напасника, як і його жертви.

Іван Лесько

ГАЛИЧИНА Й УКРАЇНСЬКА СОБОРНІСТЬ

(До 65-річчя Акту соборности)

Вшановування Акту української соборности довершеної 22-го січня 1919 року велить нам не тільки радіти цим національно-політичним досягненням, але й мати на увазі аномалію, що 65 років після торжества на Софійській площі, „соборність серед українців уважається виїмково доброю прикметою, але не самозрозумілістю", завважив один наш публіцист.

Самозрозумілістю вважалася соборність, тобто національно-політична й культурна одність всіх українських земель з Галичиною включно, від зарання нашої історії до недавніх часів. Зазначуємо „включно з Галичиною", бо саме ця частина України стала від минулого століття „каменем преткновенія", коли наслідком чужих окупацій, деякі верстви її населення набули верхню плівку чужої культури, а різні чужі сили намагалися (і намагаються) зробити з неї якусь окремішність — вбити клина в живий національний організм.

Сталося це передусім через межове положення Галичини — її крайнє висунення на Захід. Знаємо, що за Володимира Великого її етнографічні границі сягали „аж по Краків" і ще до XVI сторіччя її західня границя йшла від Переворська до Карпат і сходилася з кордоном Польщі і Угорщини на верхній Топлі і Ториці. Волості Ряшева, Коросна і Яслиськ належали тоді до Галичини.

(Що свідомість тих границь збереглася в народній пам'яті і в дальших століттях, видно з намірів Хмельницького, Богуна, Виговського, Дорошенка й інших визволити всю Україну в її етнографічних межах „по Вислу і Самбір"). Одначе наслідком агресивности сусідів, Галичина опинилася під переходовою окупацією Польщі або Угорщини вже в княжому періоді нашої історії; для тодішнього літописця був це край відвічного суперництва Русі й Польщі.

Тому вже від XI сторіччя Галичина усвідомлює собі ролю „форпоста" Цілої Русі-України — її оборонця від заходу і південного заходу. Маючи на тих границях ворожих чужинців, галицьке населення тим сильніше відчувало свою національну окремішність і цінило своє „руське" ім'я. Галичина творила тоді культуру і політичну цілість з усіма іншими українськими землями. Хоч складена з цілого ряду удільних князівств, Русь-Україна виступала назовні як одна держава, і як така була славна на цілий світ; знали і чули про неї „вси концi землі", — як казав не без гордощів київський митрополит Іларіон вже в половині XI сторіччя. Галицькі князі згадуються в літописі поруч всіх інших українських князів, автор „Слова о полку Ігореві" прославляє між ними галицького князя Ярослава Осмомисла. В битві над Калкою 1223 року бере участь галицький князь Данило разом з київськими, чернигівськими, смоленськими і волинськими князями.

Була тоді і єдність церковна: галицькі митрополити виконували деякий час митрополичі функції в Києві і Чернигові. Про культурну єдність свідчать не тільки літописи, література, але й археологічні находки: в Галичині були розповсюджені ті самі зразки золотництва й орнаментики, що і в інших українських землях.

І тому, коли після татарських наїздів в XIII сторіччі впав Київ з Подніпров'ям, Галицько-Волинська держава продовжувала його державну традицію ще на ціле століття. Вона, — як завважує проф. П. Грицак, — була дальшим звеном в розвої українського історичного процесу і тому (всупереч поглядам одного галицького історика) „не належить якійсь окремій вітці українського народу, але є його власністю, як цілости... Після подій XIV ст. вона продовжує існувати в складі Великого Князівства Литовського, хоч Галичина дістається Польщі".

Зайняв Галичину польський король Казімір Великий в 1349 році і від того часу зачинається наступ на українство, оформлений згодом як плян „на знищене Русі". Реалізуючи цей плян переслідування православної віри, української культури, денаціоналізацію вищих верств, Польща досягнула того, що при кінці XVI сторіччя українським в Галичині осталося тільки духовенство і селянство, декілька боярських родів і горстка шляхти. Полякам здавалося, що свою мету вони осягнули, запевняючи, що „нема Русі. Єст тілько хлоп і поп!" (Селян тоді не вважали членами нації).

Під Австрією

У такому стані застала Галичину Австрія, зайнявши її після розбору Польщі в 1772 році. Австрія думала, що перебирає чисто польське населення, але вже невдовзі її урядники відкрили, що новозайнятий край заселює нарід з іншою від польської мовою, релігією, звичаями. Це були саме ці „хлопи і попи", що їх стихійною впертістю зберігали свою стару національність і традиції, які корінилися ще в княжих або й давніших часах. Коли ж наслідком Французької революції і Наполеонських війн, актуальним стало питання національної ідентичности й до нації заражовано теж селянство, галицьке населення устами своїх провідників заявило свою одність з українцями Придніпрянщини. У відозві Головної Руської Ради з 1848 року читаємо: „Ми галицькі русини, належимо до великого руського (тобто українського) народу, що одною мовою говорить і лічить 15 мільйонів, з чого півтретя мільйона замешкує Галицьку землю".

(Продовження буде)

Микола Бараболяк

ПРО ТРАГЕДІЮ ТАЙВАНУ

Автор статті п. н. „Тайван, країна вільних китайців" („Свобода за 24-го грудня 1983 року), боліючи над долею тайванців, яким грозить підкорення пекінському режимові, дещо спрощує китайське питання. Трагізм його в тому, що і пекінський режим, і тайпейський, вважають Тайван юридично провінцією Китаю, і в тих умовах і цілий світ зі ЗСА включно мусять теж приймати, що Тайван є нерозлучною частиною Китаю. В такій ситуації постачання Америкою зброї Тайванові, то так як би хтось давав зброю Квебекові в намаганні цієї провінції відірватись від Канади. Автор згаданої статті згадав дещо з минулого Тайвану, що вказує на те, що історично зв'язки острова зі суходолом були дуже слабі. Автохтонне населення Тайвану є не китайського, а індонезійського пня. Острів був у минулому під контролею Португалії, Голляндії, Еспанії, а влада імперіяльного Китаю там ніколи не вкоренилась. Найефективнішими колонізаторами острова були японці (1895-1945). Правда — в населенні Тайвану мають перевагу переселенці з китайських провінцій Фукієн і Квантунґ, які заселювали острів на протязі XI до XIX сторіч, але це теперішнє автохтонне тайванське населення, хоч у масі своїй китайського кореня, має дуже мало культурно, і навіть етнічно, спільного з „наїзниками" зі суходолу під командою Чіянґ Кай-шека у 1949 році. Ті два мільйони „воєнних лордів" і їх послідовники накинули автохтонам їхні авторитарні політичні вірування і жорстоко переслідували тих автохтонів, які їм не повинувались. Концепт чіянґкайшеківського „національного, вільного Китаю" не був для 15-ти мільйонів тайванських автохтонів такий сприємливий, як хтось, хто не знає тайванської дійсности міг би вірити. Правда завдяки фінансовій підмозі Америки, острів став матеріяльно квітучою країною, старе, вороже до Чіянґ Кай-шека покоління автохтонів вимерло, або вклалось у шори нового режиму, і все виглядає нині на око ідеально.

У нас існує місконцепція щодо „червоного" і „національного" Китаю. Перші — поганці, другі — ідеальні. Чіянг Кай-шек нам дуже імпонував, бо він 'націоналіст', коли Мао Зедонґ — 'комуніст'. Д-р Сун Ят-сен, батько нової китайської революції, змагав до визволення Китаю з-під супремації Заходу, що так понижувало гордощі Китаю, та, на жаль, не вспів розв'язати пекуче в Китаю соціяльне питання, а це було для Китаю істотне. Він був під сильним враженням „успіхів" Москви на тому полі і, підховуючи собі наслідника, вислав здібного молодого військовика Чіянґ Кай-шека на науку до Москви, щоб він вивчив, як найлегше здійснити завдання 'Національної Революції'. Після смерти Сун Ят-сена у 1925 році Чіянґ Кай-шек перебрав владу в Китаї. Чого він навчивсь у Москві, то того, що сталінського типу „комунізм" не завершить національної революції в Китаї. Комунізм він відкинув. Але він засвоїв тоталітарні методи як засіб досягти мети, і, спираючись на давній китайській знаті — „воєнних лордах" — вірив, що при їх допомозі завершить діло Сун Ят-сена. На жаль, своєю політикою не з'єднав собі мас голодуючого населення Китаю. Він знехтував досвідом із 'Великої Селянської Революції' 1851 року, 'Революції Боксерів' 1900 року, 'Руху Самозміцнення' в половині минулого сторіччя, і врешті „Національної Революції" 1911 року. Чіянґ Кай-шек намагався нав'язати до і відновити традиції колишньої китайської імперії у дещо змодернізованій формі у вірі, що уряд, який буде спиратися на старих науках Конфуція приверне Китаєві його велич і позицію у світі.

Мао використав цю помилку Чіянґ Кай-шека і скапіталізував на симпатіях селянства і невмінню Чіянґ Кай-шека злагіднити соціяльні і економічні нерівності. Китай — це не перше місце, де нерозв'язані соціяльні питання промощують дорогу марксистським ідеям (Центральна Америка). Мао сів на марксистського коника і виграв. Китайське селянство пішло за ним. Він найшов підтримку того селянства у відомому „Великому Маршеві" і Чіянґ Кай-шек мусів спасатись утечею на Тайван.

У нас повне незрозуміння ходів китайської революції. Корінь її в намаганні визволитись з-під супремації „варварського" Заходу, а також ворожим „Заходом" для них теж є Росія, біла чи червона. Сун Ятсенова і Чіянґ Кай-шекова революції різняться від Маоївської тільки її засобами і методами. І ціль та сама: відновити велич історичного Китаю. Мало хто з нас тямить, що боротьба за владу між Чіянґ Кай-шеком і Мао — це було змагання за владу між лідерами конкуруючих форм авторитарного націоналізму, а не конфлікт між комунізмом і націоналізмом. Обидва вони були китайські націоналісти, так як націоналістом,

Закінчення на 5.

Проф. д-р Петро Стерчо

ЗВІДКИ ПРИЙШЛО ХРИСТИЯНСТВО НА РУСЬ-УКРАЇНУ?

IV.

Не могли цього доконати грецькі священики, які вживали цілком відмінної мови. Історик Ламанський вказує на те, що навіть мова „Руської Правди" князя Ярослава Мудрого сильно зближена до української народної мови, тому-то й не вживано там болгаризованої церковнослов'янської мови, якої ані народ Закарпаття, ані киявляни не вміли. Отже, богослужебні книги прийшли на Русь Україну із Потисянської Русі (ст.

Мелетій Смотрицький, український вчений з першої четвертини XVII сторіччя, твердив, що Галичина прийняла християнство вже в 872 році. А о. Ст. Пап твердить, що вона прийняла християнство із Закарпаття, бо лише так можна пояснити існування в Галичині стародавніх церков імені св. Кирила й Методія. Дуже важливим доказом того, що християнство прийшло до Києва із заходу, вважає о. Ст. Пап той факт, що після охрищення Русі-України за Володимира Великого вирушили місіонери з Києва на схід, на північ і на північний захід, але не на захід. Це вказує на те, що західня частина Русі-України вже була ознайомлена з християнством, бо через неї ішло християнство до Києва (ст. 197)

Книжку о. Степана Папа п.н. „Початки Християнства на Закарпатті" гаряче рекомендую кожному дослідникові цієї проблеми. Вона заслуговує на дуже пильну увагу так наукового світу, як і читацького загалу, зокрема на порозі відзначування 1000-ліття Хрищення Руси-України. Можна мати різні погляди на висновки автора, як і на способи, що їх він уживав, щоб до них дійти. Одне є певним: о. Степан Пап кинув свіжий жмут думок на важливу тему з історії України. Його доказові матеріяли переконливі.

Автор зробив великий вклад в українську історичну науку, довівши без сумніву історичність постаті закарпатського князя Лаборця в часі нападу мадярів на Закарпаття. Зробив він неменший вклад у розвиток української історичної науки, поставивши тезу, що великий князь Володимир Великий христив населення Русі-України власними, а не чужими силами. Зробив він великий вклад і тим, що зібрав багатющий історичний матеріял, що трактує обслідувану ним тему. До речі, знаючи знаменито латинську, мадярську, чеську, словацьку, російську, церковно-слов'янську, грецьку, болгарську і українську мови, о. Степан Пап знаменито озброєний досліджувати вікову літературу й архівні матеріяли про початки християнства на Закарпатті, бо там схрещувалися різні інтереси, які користувалися всіми тими мовами.

Можна мати деяке побажання до видавців цієї праці. Поперше, аж вірити не хочеться, що друковано всього 550 примірників. А може то й добре, бо матеріял книжки слід було б проглядніше упорядкувати, а зокрема залишено чимало друкарських помилок. Усе це слід виправити у черговому виданні, що мусить бути видане у твердій обкладинці, бо бібліотеки трактують „другорядно" праці в м'якій оправі, не зважаючи на їх зміст. Ще одне варте доглянути: дати виправити мовні неточности в літературі мадярською, чеською, словацькою і т.п. мовами. Тим більше, що таки у Філядельфії є люди, які всі ці мови вміють. До нового видання треба додати упорядкований список літератури, а також виготовити індекс імен і тем. Поминення цих справ видавцем може значно підцінити цю надзвичайно важливу працю.

Хоч деякі висновки автора можуть видавитися контроверсійними, уважаємо цю працю дуже цінною. Очевидно, контроверсійними виявилися і всі ті теорії, що їх відкинув о. Степан Пап. Слушно вважає він, що не всі автори могли користуватися літературою в різних мовах, як це зробив він сам, а крім того в останніх десятиріччях стали доступними деякі нові доказові матеріяли, яких раніше не було й ними не міг користуватися, наприклад Михайло Грушевський. До речі, треба при користуванні також відповідно оцінити, які матеріяли достовірні, а які ні. Тому перевага праці о. Степана Папа полягає ще і в тому, що виростав він і студіював у тому горнилі, де схрещувалися різні національні інтереси, а тому розуміє їх на підставі безпосереднього стику з ними, а не лише на підставі літератури, оповідання чи здогадів.

Книжку о. Степана Папа повинна мати кожна парохія, кожна парохіяльна й українознавча школа, хоча б лише для вжитку вчителів, кожна українська навчальна інституція чи наукова установа. Очевидно, повинна б вона находитися в бібліотеці кожної інтеліґентної родини. Тим більше, що справи Української Церкви всім нам на серці та ще й напередодні святкування Тисячоліття Хрищення Русі-України.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Посмертна виставка Ярослава Паладія

Різьба не має в широких колах українського суспільства такого зрозуміння, як малярство. Частинно — це зрозуміло. Бо з поняттям різьби — скульптури — в'яжеться образ пам'ятників на публічних площах, а з поняттям малярства — прикраса власного помешкання. Проте різьба — невід'ємна частина образотворчого мистецтва і історія української скульптури сягає до прастарих часів. Ще в нашому часі можна було подивляти плоскорізьби в Михайлівському манастирі у Києві походження з XI сторіччя. (Чи большевики знищили їх разом із тим манастирем, чи вивезли до Москви?!). Із новітніх часів і сучасного нам світу можна би навести десятки прізвищ видатних українських скульпторів і скульптурок — обмежимося тут тільки до деяких найвидатніших і найбільш відомих, — деякі з них вже відійшли, деякі ще, славити Бога живуть і творять. Архипенко (новатор стилю, на жаль записуваний більшістю чужинецьких істориків мистецтва до росіян), Г. Крук у Мюнхені — видано чудову монографію. Мухин — трагічна постать (скінчив самогубством у Філядельфії). Павлось (помер у дуже молодому віці у Каліфорнії — автор цих рядків, будучи в Дирекції УН-Дому в Ню Йорку закупив в нього за смішних 100 долярів плоскорізьбу-медалю Т. Шевченка. Паращук (родом з Тернопільщини) автор пам'ятника Міцкевичеві у Львові). Анастазія Писаренко — монументалістка, мусіла, на жаль, різьбити погруддя Леніна. Сергій Литвиненко — довголітній голова ОМУА у Ню Йорку, автор пам'ятника Івана Франка на Личаківському цвинтарі у Львові, Дараган — автор пам'ятника Шевченкові у Вінніпеґу. Мол-Молодожанин — автор пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні, Ємець — професор скульптури в Академії мистецтв в Берліні, жив у Венесуелі, — О. Лятуринська — письменниця і скульптор — авторка пам'ятника Є. Коновальцеві у Роттердамі, Капшученко — один з найталановитших мистців у Філядельфії, Михайло Черешньовський — автор славетного пам'ятника Лесі Українки, голова ОМУА в Ню Йорку, — і багато-багато інших. І добре сталося, що завдяки пієтизмові вдови, відомої у Гантері, як „пані Люся", тепер Е. Поритко, пригадався українській громаді скульптор Ярослав Паладій.

Родом з Буковини скінчив Академію мистецтв в Букарешті. Прибув до ЗСА разом із великою хвилею нових іміґрантів у 1949 році і після років перебування у Ню Йорку переселився до Гантеру, де став одним із найвидатніших членів тамошньої мистецької громади. Добрий мистецтвознавець, він же першорядний аквареліст, Євген Блакитний, також „гантерівець", у широкому життєзому нарисі про Я. Паладія згадує, як одну з найкращих скульптур Паладія, „Мислителя", що його ідею піддала йому славетна різьба одного з найбільших скульпторів світу француза Родена, — на жаль на цій посмертній виставці у Ню Йорку не показаний.

Але між 25-ти експонатами цієї виставки, що її відкрито 15-го січня ц. р. та яка триватиме до 29 цього місяця, показано „Юнака" у бронзі, „Князя Ігоря" — рельєф у бронзі, „Гетьмана Івана Мазепу" макату в гіпсі і світлини з оригіналів, які зберігаються в українському музеї у Римі: „Патріярх Йосиф Сліпий", „Митрополит Андрей Шептицький". З рельєфу у бронзі надзвичайно цікаві „Стежі". Я. Паладій користувався між іншим технікою „піографу" — випалюванням голкою у дереві. За авторитетним твердженням Є. Блакитного — Ярослав Паладій, студіюючи у Букарешті у професора Мидрю, навчився від нього розмаху, який спонукав його створити барельєфи шостиметрової і восьмиметрової висоти, велетенські скульптури для прикраси державних будинків. Цікаво, чи вони збереглись.

Несподіванкою для відвідувачів виставки Я. Паладія було ствердження, що він не тільки скульптор, а й маляр, який орудує майже виключно олією. На тій виставці є шість олійних образів і чотири акварелі. Тематика — квіти, овочі, природа. Але між акварелями є також „Коні на волі", „Випад", „Турецький післанець", „Коні суперники" — цей останній образ треба вважати експериментом. Показано теж зразки графіки — 33 світлини з оригіналів, які склалися на окрему книжку „Українська абетка" — кожна буква з окремої історичної події. Проте справжня мистецька сила і вартість Ярослава Паладія таки у скульптурі. Бо навіть у тій „Абетці" видно нахили мистця „різьбити" лінії, як колюмни. (Маємо великих графіків — Ґніздовського, Божемського, Мирона Левицького — кожний з них має власний стиль і ніхто з них не торкається ділянки скульптури).

На відкритті виставки Ярослава Паладія приємно було бачити, що явилися там численні „гантерці", між ними й такі видатні мистці, як Людмила Морозова, Я. Вижницький, Б. Певний, — прийшов і Михайло Мороз і Діонизій Шолдра, що разом із М. Черешньовським і Б. Савчуком творило вже поважний мистецький гурт. У другій залі мистецької ґалерії ОМУА відбувалася одночасно виставка також покійного вже Юрія Чорного, виключно олії (21 експонат). Вона вимагала би окремої уваги, як також 17 мистецьких світлин Християни Чорної. Виставку Юрія Чорного влаштувала Галя Чорна. Ці обидві виставки мали те спільне, що були влаштовані виключно з пієтизму до покійних мистців, без ніяких комерційних цілей — ні один експонат не був на продаж. Належить справжнє признання, що вдови чи інші близькі рідні і спадкоємці мистця уважають за свій моральний обов'язок показати людям його творчу спадщину.

Іван Кедрин

ПОВІСТЬ ДЖОРДЖА ОРВЕЛЛА „1984" про тоталітаризм в майбутньому, перше видання якої появилося 35 років тому, все ще вважається найбільш поширеною і популярною книжкою. Вона зараховується до числа книжок, які найшвидше продаються на ринку — 50,000 примірників у м'якій і твердій обкладинці кожного дня — в усіх місцевостях З'єднаних Стейтах Америки, — заявили речники видавничої індустрії.

СЕР ЕРІК ҐЕРІ, якого скинули з поста прем'єр-міністра Ґренади в 1979 році, заявив, що у випадку перемоги його партії в наступних виборах до парляменту країни, він попросить ЗСА і Британію залишити свої війська на острові. Колишній прем'єр-міністер Ґері був першим прем'єром Ґренади після здобуття незалежности країни в 1974 році. П'ять років пізніше його скинули прихильники марксистського руху Моріса Бишопа. У жовтні минулого року сам Бишоп став жертвою своїх найближчих співробітників, які хотіли встановити суворий комуністичний режим.

СВ. П. ПРОФЕСОРИ УВУ
(неповний список)

НА ФІЛОСОФСЬКОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

Д-р Петро Андрієвський: Біологія і Зоологія
Проф. Дмитро Антонович: Історія мистецтва
Д-р Агенор Артимович: Класична Філологія
мґр. Василь Біднов: Історія ук. церкви
Д-р. Володимир Безушко: Педагогіка
Д-р. Леонід Білецький: Українська література
Д-р. Іван Борковський: Археологія
Д-р. Михайло Брик-Девятницький: Історія України
Проф. Григорій Ващенко: Педагогіка
Д-р. Василь Вергун: Українська література
Д-р. Евген Вертипорох: Хемія
Д-р Ілля Витанович: Нова Історія

Д-р. Михайло Встухів: Генетична біологія
о. Д-р. проф. h c Августин Волошин: Педагогіка
Д-р. Полікарп Герасименко: Хемія
Д-р. мед. Іван Горбачевський: почесний проф. - Хемія
Д-р. Михайло Гоцій: Історія укр. мистецтва
Проф. Володимир Державин: Загальне мовознавство
Лект. Софія Дністрянська: Німецька мова
Д-р. Мирон Дольницький: Географія
Д-р. Дмитро Дорошенко: Історія України
Д-р. Володимир Залозецький: Історія мистецтва
Д-р. Олександер Іванов: психологія
Д-р. Петро Ісаїв: Всесвітня історія
Д-р. Кость Кисілевський: Українська філологія
Д-р. Пантелеймон Ковалів: Словянська філологія
Д-р. Олександер Колесса: почесний проф. катедри Української мови і літератури
Д-р. Андрій Коцевалов: Клясична філологія
Д-р Зенон Кузеля: Етнографія
Д.-р. Микола Кулицький: Картографія
Д-р Олександер Кульчицький: Психологія
Д-р. Петро Курінний: Археологія
Д-р. Борис Крупницький: Історія України
Лектор Вячеслав Липинський: Історія Хмельниччини
Д-р. мед. Борис Матюшенко: Гігієна
Д-р. Михайло Міллер: Археологія
Д-р. Михайло Міщенко: Експериментальна психологія
Д-р. Іван Мірчук: Філософія та історія культури
Лект. Марія Мірчук: Англійська мова
Проф. Володимир Міяковський: Українська література
Д-р. Симон Наріжний: Історія сходу
Лект. Марія Носкова: Чеська мова
Д-р. Домет Олянчин: Історія
Проф. Андрій Ольхівський: Музикологія
Д-р. Олександер Орлов: Мінералогія і петрографія

Д-р Іван Панькевич: Українська мова і література
Д-р. Павло Пархоменко: Фармацевтична хемія
Д-р. Ярослав Пастернак: Археологія
Д-р. Евген Юліян Пеленський: Українська Література
Проф. Олекса Повстенко: Мистецтво України
Д-р. Юрій Полянський: Геологія
Д-р. Наталія Полонська-Василенко: Історія України
Д-р. Іван Раковський: Антропологія
Д-р Іван Розгін: Біологія
Д-р. Степан Рудницький: Географія
Д-р. Юрій Русов: Зоологія
Д-р. Микола Сабат: Грецька мітологія і театр
Лект. Марія Славінська: Англійська мова
Проф. Федір Слюсаренко: Антична історія
Д-р Володимир Січинський: Мистецтво України
Д-р. Роман Смаль-Стоцький: Мовознавство
Д-р. Степан Смаль-Стоцький: почесний проф. катедри Української мови і літератури
Д-р. Михайло Соневицький: Грецька мова
Д-р. Іван Станкевич: Кривицька (білоруська) філологія
Д-р. Федір Стешко: Музикологія
Д-р. Василь Стецюк: Клясична філологія
Д-р. Маркіян Терлецький: Всесвітня історія
Лект. Марія Томашевська: Латинська мова
Д-р. Осип Турянський: Індоевропейське мовознавство
Д-р. Панас Феденко: Історія України

Проф. Дмитро Чижевський: Філософія і мовознавство
Д-р. Левко Чикаленко: Археологія
Д-р. Степан Чорній: Українська література
Проф. Федір Швець: Геологія
Проф. Олександер Шульгин: Всесвітня історія
Д-р. Лідія Шульгин: Французька мова
Д-р. Вадим Щербаківський: Археолргія

НА ФАКУЛЬТЕТІ ПРАВА І СУСПІЛЬНИХ НАУК:

Проф. Опанас Андрієвський: Цивільне право
Д-р. Олександер Баранів: Римське право

Проф. Сергій Бородаєвський: Кооперація
Проф. Сергій Буткевич: Карне право
Проф. Микола Васильів: Політична економія
Д-р. Олександер Гайманівський: Право і історія укр. права
Д-р. Теодот Галіп: Карне право
Проф: Іван Ганицький: Економія
Д-р. Степан Гик: Криміналістика

Інж. Роман Гойдиш: Книговодство
Проф. Василь Гришко: Історія укр. права, цивільне право
Інж. Роман Димінський: Економічна політика
Д-р. Станислав Дністрянський: Цивільне право
Проф. Віктор Доманицький: Соціологія, агр. пол.
Д-р. Сократ Іваницький: Міжнародне право
Проф. Іван Кабачків: Політична економія
Д-р. Дмитро Коропатницький: Карне право і самоврядування
Д-р. Михайло Коржан: Церковне право
Проф. Ростислав Лещенко: Історія укр. права
Д-р. Павло Лисяк: Економічна теорія
Д-р. Михайло Лозинський: Міжнародне право
Проф. Кость Лоський: Римське право
Проф. Олександер Лотоцький: Церковне право
Проф. Олександер Мицюк: Політична економія
Проф. Олексій Одарченко: Торговельне і фінансове право
Проф. Лев. Окінчевич: Історія укр. права і філософія права

Д-р. Василь Орелецький: Міжнародне право
Інж. Д-р. Кость Осауленко: Економічна політика
Д-р. Юрій Панейко: Адміністративне право
Д-р. Антін Перегнівець: Цивільний процес
Д-р. Володимир Старосольський: Політичне право
Д-р. Матвій Стахів: Державне і адміністративне право
Д-р. Юрій Студинський: Історія господарства і екн. доктрин
Д-р. Володимир Тимошенко: Політична економія
Д-р Юрій Фединський: Цивільне право
Д-р. Евген Храпливий: Теорія і історія кооперації
Інж. проф. Василь Чапля: Торговельне і вексельне право
Д-р. Микола Чубатий: Церковне право
Проф. Сергій Шелюхин: Карне право
Проф. Лев Шрамченко: Статистика
Проф. Федір Щербина: Статистика
Д-р. Іван Юзич: Основи американського судівництва
Проф. Олександер Юрченко: Чинне право в Україні
Д-р. г.к. Андрій Яковлів: Цивільне право і цивільний процес

СІЧЕНЬ, 1921 СІЧЕНЬ, 1984

В 63-ті РОКОВИНИ ІСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (УВУ)
ВІДБУДЕТЬСЯ В БІЛЬШИХ МІСТАХ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ

✝

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ
і
ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШ СВ. П. СПОЧИЛИХ ТВОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ: РЕКТОРІВ, ДЕКАНІВ, ПРОФЕСОРІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, МЕЦЕНАТІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, І ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ.

СВ. П. РЕКТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1-ий ряд зліва: Ол. Колесса, Ст. Дністрянський, Ів. Горбачевський, Т. Щербина, Дм. Антонович, А. Яковлів, С. Шелухин, Ол. Мицюк.
2-ий ряд зліва: Ів. Борковський, о.монс. А. Волошин, В. Щербаківський, Ів. Мірчук, Ю. Панейко, М. Василів, Ол. Кульчицький, В. Орелецький.

СВ. П. ПРОФЕСОРИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(неповний список)

У першому ряді (зліва): А. Андрієвський, А. Артимович, В. Біднов, Л. Білецький, С. Бородаєвський, Г. Ващенко, Є. Вертипорох, О. Гайманівський, Т. Галіп. — *У другому ряді:* Р. Димінський, В. Державин, С. Дністрянський, В. Доманицький, Д. Дорошенко, П. Зайцев, В. Залозецький (1896), І. Кабачків, К. Кисілевський. — *В третьому ряді:* А. Коцевалов, Б. Крупницький, З. Кузеля, П. Курінний, В. Липинський, П. Лисяк, М. Лозинський, К. Лоський, О. Потоцький. — *В четвертому ряді:* Б. Матюшенко, М. Міллер, М. Міщенко, О. Одарченко, Д. Олянчин, О. Орлов, І. Панькевич, П. Пархоменко, Я. Пастернак. — *В п'ятому ряді:* Є. Пеленський, О. Повстенко, Н. Полонська-Василенко, Ю. Полянський, І. Раковський, П. Ребет, І. Розгін, С. Рудницький, Ю. Русов. — *В шостому ряді:* М. Сабат, В. Січинський, М. Славінська, Ф. Слюсаренко, Р. Смаль-Стоцький, С. Смаль-Стоцький, М. Соневицький, В. Старосольський, М. Стахів. — *В сьомому ряді:* В. Стецюк, Ф. Стешко, К. Студинський, В. Тимошенко, Д. Чижевський, П. Феденко, Ф. Швець, С. Шепухин, О. Шульгин.

(17-го січня, 1921-го р. відбулося святочне відкриття УВУ у Відні, і це є справжня дата початку його історії, хоч академічні виклади розпочалися ще взимку 1920 р. Фундація УВУ старається врегулювати річницю тих святкувань які припадають на час загально національних святкувань **Державности**. З огляду на це рішено перенести і щорічно переводити святкування річниці УВУ, його творців, меценатів і жертводавців, на **останню неділю в січні**,

ЦІЄЮ ДОРОГОЮ, звертаємося з проханням до родин, друзів і знайомих згаслих творців, меценатів і жертводавців вільної української науки — доповнити нашу довідкову колекцію, пересилаючи на адресу ФУНДАЦІЇ: їх світлини, спомини про їх життя і працю, розвідки і статті.

ВСІХ ВП. ЧЛЕНІВ ПРОФЕСОРСЬКОГО СКЛАДУ, СТУДЕНТІВ І АЛЮМНІВ УВУ, МЕЦЕНАТІВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ І УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО — ПРОСИМО В ЧАСІ ВІДПРАВ (в неділю 29-го січня) ДЕ Б ВИ НЕ БУЛИ ПОЄДНАТИСЯ З НАМИ В ПОХОДІ МОЛИТОВ ДО ВСЕВИШНЬОГО ЗА ТИХ, ЩО ЗНАННЯ СВОЄ І ПРАЦЮ СВОЮ ВІДДАЛИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ФУНДАТОРИ ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ
(також особи в св. пам'ять яких родиною чи друзями створено Стипендійні Фонди, замість квітів на могилу)

У першому ряді: інж. Володимир Бакалець, ст.пл. Роман Бакалець, д-р Богдан Богданський, д-р Василь Вергун. — *В другому ряді:* д-р Степан Гик, Марія з Левицьких Малащук, Евгенія і інж. Богдан Онуферки. — *В третьому ряді:* Анна Олійник, проф. д-р Константин Савчук, д-р Михайло Сосновський, Володимира Ценко.

СВ. П. МЕЦЕНАТИ, ДОБРОДІЇ І ЧЛЕНИ ФУНДАЦІЇ УВУ
(також особи в св. пам'ять яких зложено родиною чи друзями більші пожертви на Фундацію УВУ замість квітів на могилу.)

Стефанія Абрагамовська-Кібюк,
Василь Авраменко,
Григорій Андроняк,
Ярій Артимишин,
проф. Павло Баб'як,
Марія Балей,
д-р Константин Варварів,
о. д-р Атанасій Великий,
Іван і Марія Вертиполох,;
Осип Возьний,
Дарія Галібей,
Кирило Годованець,
учит. Михайло Губіцький,
Анна і Василь Ґерич,
Константин Горбачевський,
Іван і Станислава Гребеняк,
Роман Гребеняк,
учит. Дмитро Дахнівський,
Іванна Дацків,
Архиєп. Михайло Дебрин,
д-р Степан і Теодора Дмоховські,
д-р Михайло Дудра,
д-р Сергій Єрмоленко,
д-р Володимир Івануса,
Петро Ікалович,
Анна Ілько,
проф. Андрій Кармазин,
Теодор Кірек,
Михайло Когут,
Іван Колодій,
Іван Комендант,
д-р Роман Кос,
Михайло Крижанівський,
д-р Сергій Кротюк,
мґр Галина Круль,
мґр Дмитро Кузик,
Мирослав Кучма,
Василь і Ірена Кульчицькі,
Теодора Левицька,
Роман Левицький,
інж. Теодор Левицький,
підполк. Юрій Лопатинський,
Омелян Макогін,
Вілліям Малоні,
мґр Богдан Михайлович,
д-р Маркіян Міґоцький,
Петро Онаі,
д-р Петро Оришкевич
Іван Поритко
мґр Олекса Пашко,
проф. Роман Придаткевич,
Богдан Пришляк,
Арсеній Рибчук,
проф. Іван Рудакевич,
д-р Володимир Савчак,
д-р Богданна Салабан,
Анна Семчич,
о. Любомир Сивенький,
Стефанія Сікора,
дир. Богдан Стефанович,
Петро Турчин
Стефан Фафендик,
Петро Федус,
д-р Рудольф Фішер,
ген. Павло і Ольга Шандрук,
д-р Степан Шах,
Іван і Марія Штайнер,
проф. Іван Юрченко

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ У СЛІДУЮЧИХ МІСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(остання неділя в січні, що цього року припадає на 29-го січня, 1984 р.)

СТЕМФОРД:
Катедра Св.Володимира Великого, Преосв. Владика Василь Лостен

ЕДМОНТОН:
Катедра Св. Йосафата, Преосв. Владика Дмитро Ґрещук
Церква Св. Архистратега Михаїла, о. прот. д-р Іван Стус

НЮ ЙОРК:
Церква Св. Юра в Ню Йорку; о. Патрикій Пащак,
Церква Всіх Святих в Ню Йорку; о. прот. Іван Ткачук

БАВНД БРУК:
Церква- Пам'ятник Св Апостола Андрія Первозванного;
о. Архимандрит Андрій Партикевич

ВІННІПЕҐ:
Катедра Пресвятої Тройці; о. митр. прот. д-р Григрорій Удод і о. Микола Равлюк
Катедра Св. Володимира і Ольги; о. Роман Кисілевський
Каплиця Колеґії Св. Андрія, Унів Манітоби; о. прот. Олег Кравченко, Ректор
Церква Св. Йосафата у Вінніпезі; о. д-р Петро Романишин

ТОРОНТО:
Церква Св. Миколая; о. д-р Петро Біланюк,
Церква св. Володимира; о. митр. прот. Ю. Ференців

ВАШІНҐТОН:
Український Католицький Крайовий Собор прес. Родини;
о. Степан Шавель, Ч.Н. Ізб.
Церква Св.Андрія; о. прот. Микола Чурак

ОТТАВА:
Церква Укр. Католицької Семінарії; о. Ректор Йосиф Андріішин
Церква Успення Пречистої Богородиці; о. Роман Божик
Церква Св. ІванаХрестителя; о. Володимир Шевчук

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:
Церква Св. Архистратига Михаїла; о.Митрат Зенон Злочовський
Церква Св. Покрови; о. Михайло Борисенко

ЧИКАҐО:
Катедральна Церква Св. Князя Володимира;
о. митр. прот. Федір Білецький
Собор св. Володимира і Ольги; о. митрат Маріян Бутринський

КЛІВЛЕНД-ПАРМА:
Церква Св. Володимира; о. Степан Ганкевич
Церква Св. Покрови; о. д-р Іван Тилявський

ЛОС АНДЖЕЛЕС:
Церква Рождества Пречистої Діви Марія; о. препат Петро Леськів
Церква Св. Володимира; о. прот. Григорій Подгурець

РИМ:
Манастирська церква ОО. Василіян у Римі; о. д-р Порфірій В. Підручний, ЧСВВ
Манастирська церква ОО. Студитів; о. Архимандрит д-р Любомир Гузар

САН ПАВЛО (Бразилія):
Церква Св. Володимира; о. прот Микола Милусь

МЮНХЕН:
Церква Св. Андрія і Покрови; о. митрат д-р Іван Гриньох і о. Мирон Мопчко
Церква Св. Миколая Мюнхен; о. Архипресвітер Паладій Дубицький

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ, ВДЯЧНІСТЬ І ПОШАНА СПОЧИЛИМ ЧЛЕНАМ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Матеріяли зібрав і упорядкував Петро Ґой

UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, Inc.
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

СТОРІНКА СЕНЬЙОРІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Від редакції:

Згідно з резолюцією Сьомого З'їзду Об'єднання Сеньйорів Українського Народного Союзу, в узгідненні з Екзекутивою УНС і домовленні з редактором „Свободи", Управа Об'єднання приступає до поміщування матеріялів Об'єднання на окремій „Сторінці Сеньйорів". Сторінка буде появлятися неперіодично, в міру потреби. Просимо сеньйорів та заінтересованих проблемами сеньйорів надсилати матеріяли до Сторінки.

РЕЗОЛЮЦІЇ

(Схвалені на 9-му З'їзді Об'єднання Сеньйорів УНС).

Дев'ятий З'їзд Об'єднання Сеньйорів УНС, що відбувся на Союзівці в днях від 29-го травня до 3-го червня 1983 року, ухвалює такі резолюції:

1. Схиляємо наші голови в глибокій пошані перед жертвами Великого голоду в Україні 1933 року, штучно організованого большевицькою Москвою в цілі підірвання біологічної сили українського селянства як найбільш надійної опори української нації. Приєднуємося до інформаційних і протестних акцій, ведених усіма українцями в розсіянні, і закликаємо усіх сеньйорів дати їм всебічну підтримку.

2. Ще раз звертаємося до Головного Уряду і Екзекутиви УНС, щоб вони подбали про реалізацію проєкту побудови Дому Сеньйора на Союзівці та негайно почали працю побудови кондомініяльних будинків.

3. Пропонуємо, щоб на Окружних зборах Відділів УНС було завжди включене обговорювання потреб старших віком і потребуючих опіки й допомоги членів УНС.

4. Закликаємо сеньйорів УНС творити клюби сеньйорів в осередках поселення і при їх помочі плянувати та здійснювати допомогову акцію. Нав'язувати контакти з іншими клюбами сеньйорів для інформації й використовування можливостей допомоги із стейтових і федеральних фондів. Там, де немає клюбів сеньйорів, допомогову акцію повинні перебрати на себе відділи УНС у співпраці з різними нашими допомоговими товариствами.

5. Закликаємо сеньйорів та всіх членів УНС більш активно включатися в реалізацію проєктів, запляновинах попередніми управами Об'єднання, як збірка на Фонд Дому Сеньйорів, допомогові акції тощо.

6. Пропонуємо, щоб з'їзди Об'єднання Сеньйорів відбувалися після Річних зборів Головного Уряду УНС; щоб у тому часі Управа Союзівки не влаштовувала жадних інших імпрез і щоб сеньйори, які бажають взяти участь у з'їзді, були забезпечені приміщенням. Зобов'язуємо новообрану Управу у тому відношенні договорюватися з Екзекутивою УНС і Дирекцією Союзівки.

7. Пропонуємо, щоб новообрана Управа збільшила число випусків „Сторінки Об'єднання Сеньйорів" у „Свободі".

За Резолюційну комісію: д-р Роман Борковський, Володимир Різник і Микола Бобечко.

СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНС Д-ра ІВАНА ФЛИСА НА ЗУСТРІЧІ З СЕНЬЙОРАМИ ПІД ЧАС ОСТАННЬОГО ДНЯ З'ЇЗДУ

„Приїжджати до Вас — це не обов'язок, а приємність. Минулого року я, на жаль, не міг приїхати і оцим висловлюю мою вдячність, що Ви тепло прийняли тоді мого заступника, головного секретаря Володимира Сохана. Очевидно, що Головний Уряд свідомий того, що дім для старших віком союзовців потрібний, можливо, навіть такий дім, де вони могли б собі самі господарювати, або такий, де вони мала б змогу харчуватись у спільній їдальні. Ми думали про кондомініюм, але через високі досі відсотки від гіпотек неможливо було будову його починати. Тепер відсотки значно обнизились, то Головний Уряд готовий такий кондомініюм почати будувати, якщо зголоситься відповідна кількість заінтересованих людей, які заплатять відповідну суму грошей.

Покищо ситуація в УНС така, що ми не маємо вільних коштів, бо маємо поважне заборгування за дім у Джерзі Сиaccount. Для тих сеньйорів, які тепер не мають даху над головою, тут маємо на Союзівці призначений будинок. Звичайно — це не все. Ми почуваємось до морального обов'язку побудувати дім для сеньйорів і ми скорше чи пізніше його збудуємо, і для цього не потрібно особливого натиску чи вимог з боку Об'єднання Сеньйорів.

Ми хочемо почати з малого, щоб дійти до великого. Тепер у нас дуже актуальна справа злуки з Українським Братським Союзом. До злуки повинно дійти скоро, тоді прибудуть ще й сеньйори із УБС. Ми підходимо до цієї справи повільно, але певно й старанно. Добре, що існує організація сеньйорів Ваше Об'єднання; ми мусимо себе перед вами і перед громадою виправдати".

На закінчення головний предсідник погратулював новій управі, бажаючи їй успіхів у праці.

Адреси членів управи Об'єднання Сеньйорів УНС 1983/84:

Dr. Roman Borkowsky
184 Hillside Ave.,
Yonkers, N.Y. 10703
Tel.: (914) 968-1286

Mr. Eugene Woloshyn
2047 Wingate,
Poland, Ohio 44514
Tel.: (216) 757-4712

Dr. Oleh Wolansky
R.R. 1, Box 317,
Kerhonkson, N.Y. 12446
Tel.: (914) 626-2234

Mr. Daniel Slobodian,
R.R. 1 Box 119 D,
Kerhonkson, N.Y. 12446
Tel.: (914) 626-2781

Mrs. Helena Czornomaz,
1213 Rony Rd.,
Union, N. J. 07083

Dr. Roman Baranowskyj,
P.O. Box 188,
Kerhonkson, N. Y. 12446
Tel.: (914) 626-7924

Mr. Bohdan Deychakiwsky,
1109 N.E. 3rd Street,
Hallandale, Florida 33009
Tel.: (305) 454-6387

Mr. Wolodymyr Korchynsky,
3032 W. 2nd Street,
Chester, Pa. 19013

Dr. Maria Kobrynska,
51-14 Van Horn,
Elmhurst, N. Y. 11373

Mr. Michael Olshansky,
2210 W. Cortez Street,
Chicago, Illinois 60622
Tel.: (312) 227-0590

Dr. Wolodymyr Senezak,
10 Harriet Street,
West Orange, N. J. 17052
Tel.: (201) 325-3049

9-ий З'їзд Об'єднання Сеньйорів при УНСоюзі

Дев'ятий З'їзд Об'єднання Сеньйорів при Українському Народному Союзі відбувся в днях від 29-го травня до 3-го червня 1983 року, на відпочинковій Оселі УНС Союзівка в Кергонксоні, Н. Й. Вістка про З'їзд була поміщена в „Свободі" ч. 108 з 10-го червня ц.р. із приміткою, що докладні інформації про нього будуть поміщені у найближчому випуску „Сторінки Об'єднання Сеньйорів УНС".

Участь у З'їзді взяла 131 особа з різних стейтів ЗСА, а саме: Ню Йорк — 59, Ню Джерзі — 20, Огайо — 14, Пенсильванія — 10, Конектикат — 7, Фльорида — 7, Массачусетс — 4, Іллиной — 2, Мериленд — 2, Ровд Айленд — 2, Ню Мехіко — 1, і з Канади — 1. Реєстрацію провели союзовки Павлина Різник і Міра Повх.

Після реєстрації і спільної вечері в неділю, 29-го травня, Ольга Федорів висвітлила прозірки з поїздки на Україну, зокрема з Почаївського манастиря.

В понеділок вранці, 30-го травня, була відправлена Служба Божа в намірені сеньйорів; о год. 12-ій голова Об'єднання д-р Роман Борковський відкрив З'їзд і запропонував програму, яку було прийнято без змін.

До президії З'їзду увійшли: д-р Володимир Сенежак — голова; Богдан Дейчаківський — 1-ий заступник голови; Евген Волошин — 2-ий заступник і англомовний перекладач; мгр Сильвестер Мартюк — україномовний секретар, Йосиф Ірха — англомовний секретар. До почесної президії були запрошені почесні члени Головного Уряду УНС д-р Анна Чопик і Марія Чучман з Канади.

До Резолюційної комісії вибрано Володимира Різника, д-ра Романа Борковського і Миколу Бобечка; до Номінаційної комісії — д-ра Олега Волянського, Михайла Ольшанського і Софію Барусевич.

Голова президії д-р В. Сенежак, перебираючи провід З'їздом, привітав додатково ще Василя Палідвора з дружиною, інж. Романа Раковського з дружиною, Івана Пригоду, Мирона Сурмача, І. Цимбалу, М. Ольшанського та всіх тих членів, що прибули перший раз на З'їзд. Після того він відчитав письмовий привіт від Клюбу Сеньйорів з Чикаґо.

Після відчитання протоколу з попереднього З'їзду, який прийнято без змін, звіти склали голова, члени Управи та Контрольної комісії.

Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять заступника голови Об'єднання Сеньйорів св. п. Василя Нагірного, який відійшов у вічність.

Голова Об'єднання відмітив, що у звітовому часі управа виконала доручення останнього З'їзду; відбула сходини управи, в тому один раз з представниками Головного Уряду УНС, на яких порушено справу побудови дому для сеньйорів, справу кондомініюму, до якого зголосилося приблизно 60 членів, і ряд інших актуальних справ. Голова завважив, що на Окружних нарадах УНСоюзу не говориться про потреби сеньйорів, хоч на останній 30-ій Конвенції УНС, на якій було 14 делегатів сеньйорів, і по відділах УНС працюють 12 сеньйорів секретарями, проте ніхто з них не підносить справи сеньйорів. Вказав голова також на потребу „Сторінки Сеньйорів" у щоденнику „Свобода". Звіти голови доповнили — заступник голови д-р Роман Барановський, секретар мгр С. Мартюк і касир Гелен Чорномаз.

Стан каси Об'єднання: сальдо з попереднього року 1,274.67 дол.; приходи — 876.38 дол.; розходи 350.03 дол. У касі є 1,801.02 доляра.

Голова Контрольної комісії Володимир Різник подав, що перевірив касові книги і найшов все в найліпшому порядку.

В пополудневих годинах проведено дискусію над звітами, у якій забирали голос численні учасники З'їзду. Вказувано на деякі недоліки і брак приміщень на Союзівці; запитувано, чому досі ще не започатковано будови дому для старших, коли вже обнизилися відсотки від гіпотек, що було перед тим перешкодою для будування.

Учасники 30-ої Конвенції УНС, жалкуючи, що на ній не було порушено справи сеньйорів, пояснили, що це тому, що не було змоги і часу, бо було забагато клопотів із т. зв. „одинадцяткою". Якщо йдеться про справу дому сеньйорів, то треба про це говорити з головним предсідником УНС. Багато людей не потребують дому, бо живуть при родинах. Висловлено пропозицію, щоб черговий З'їзд відбувати після Дня Праці.

Висвітлили прозірки увечорі інж. Михайло Пежанський про картини М. Левицького, а проф. Андрій Баранник про вирощування орхідей.

Третього дня З'їзду, у вівторок 31-го травня, рознеслася сумна вістка, що від серцевої атаки помер несподівано англомовний секретар на цьому З'їзді св. п. Йосиф Ірха із Сайлем, Масс. Наради почались від однохвилинної мовчанки для вшанування пам'яті померлого. Потім відчитано привіт від зібраних на З'їзді для панства Я. і О. Салуків з побажанням швидкого видужання п. Салукові, який є важко хворий у шпиталі.

Потім звітували Богдан Дейчаківський із Фльориди, де сеньйори мають свій клюб, сходяться, працюють, мають посілість і дещо готівки. У випадку будови дому для сеньйорів вони готові пристати до спілки. Два українські бизнесмени закупили доволі великий об'єкт на 24 мешкання і призначили його тільки для українських родин, але таких, які є без дітей і без домашніх тварин. Заінтересованим він готовий дати докладні інформації.

Покищо для тих сеньйорів, що не мають даху над головою, є на Союзівці до диспозиції будинок „Ужгород", де вже живе кілька сеньйорів. Вони, однак, нарікають, що їх часто переносять, особливо під час літнього сезону. Колишній директор Союзівки Володимир Квас вияснив, що справді будинок Ужгород достосовано до побуту сеньйорів і ніхто нікого не переносить, але „старі люди бувають дещо невирозумілі".

Деякі дискутанти висловлювали думку, що треба домагатися побудови дому для сеньйорів від Головного Уряду УНС. Інші вказували, що нам не так потрібний тепер дім для сеньйорів, як радше потрібна приватна лікарня для хронічно хворих, т. зв. „нирсінґговм", особливо для старих, які вже не можуть собі дати ради самі в житті.

У відповідь деякі дискутанти вказували, що про такий „нирсінґговм" старались деякі з українських лікарів у Ню Йорку, але нічого з того не вийшло, бо це справа дуже коштовна і тяжка до переведення. До такої установи ставлять американські урядові чинники великі вимоги, які не легко виконати. На всякий випадок, якщо дім для старих потрібний, то треба в першу чергу подбати про списки таких сеньйорів, що мешкатимуть у ньому.

Підсумовуючи хід дискусії, запропоновано, щоб Об'єднання Сеньйорів УНС стало своєрідним „лаббі" для УНС.

По дискусії і відповідях приступлено до голосування над внеском Контрольної комісії, що пройшло одноголосно.

В пополудневій сесії д-р А. Чопик, П. Різник і Й. Лисогір поділилися споминами про щойно померлого бл. п. Й. Ірху, який понад 50 років працював у всіх ділянках громадського життя.

По короткій перерві приступлено до вибору нової управи і інших органів Об'єднання Сеньйорів.

Управу вибрано у такому складі: голова — д-р Р. Борковський; 1-ий заступник — Євген Волошин; 2-ий заступник — інж. Еміліян Смішкевич; секретар україномовний — д-р Олег Волянський; секретар англомовний — Данило Слободян; касир — Гелена Чорномаз; референт преси — д-р Р. Барановський. Представники: Пенсильванія — Володимир Корчинський; Чикаґо — Михайло Ольшанський; Ню Йорк — Марія Кобринська; Фльорида — Б. Дейчаківський; Дітройт — Франц Липецький.

Контрольна Комісія: голова — Володимир Різник, Володимир Бучак і Степан Микита. Товариський суд — Микола Ценко, Роман Чучкевич і Юліян Химинець.

Увечорі відбулося висвітлення прозірок з подорожі по Індії інж. Романа Кобринського з дружиною д-р Марією.

В середу, 1-го червня була відправлена Служба Божа з Панахидою за св. п. Йосифа Ірху, які відправив о. Йосиф Лукашевич і о. д-р Богдан Волошин. Продовжуючи наради, представник Катедри українознавчих студій у Гарварді Богдан Тарнавський розповів про працю професорів, студентів, про контакти Катедри з іншими не лише американськими, але й світовими університетами.

В пополудневій сесії продовжував інформації про Український Гарвард Б. Дейчаківський, подаючи визначніших жертводавців УНІГУ, між іншими присутнього на залі пана Семенину, який зложив на Катедру 16,000 долярів. У висліді обговорення заслуханих справ схвалено пожертву на Катедру в Гарварді — 100 долярів і на Крайовий Громадський Комітет для вшанування пам'яті жертв у 50-ту річницю Великого Голоду в Україні також 100 долярів.

Далі було схвалено резолюції, що їх подала Резолюційна комісія. Згідно з резолюціями, вибрано делеґацію у складі Р. Барановський, О. Волянський і М. Ольшанський, на наради Головного Уряду УНС із завданням познайомити головних урядовців з резолюціями Об'єднання, схваленими на З'їзді, які відносяться до приспішення побудови дому для сеньйорів і взагалі — до більшої уваги для потреб старших членів УНС, включно із збільшенням сторінок у „Свободі". Делеґати мали доручення також поінформувати учасників 8-ої Конференції голів Округних комітетів.

У четвер, 2-го червня, відбулася прогулянка автобусом до найстаршої американської винарні у Вашінґтонвіллі, Н.Й.

Вечером розпочався бенкет з відповідною програмою. У програмі брали участь скрипаль проф. Володимир Третяк, сольо на скрипці, віолі і чельо, при акомпаніяменті Ґ. Гірняк; хор „Золотий Гомін" під керівництвом д-ра О. Волянського та співачка Евеліна Белюць при акомпаньяменті Леоніда Вербицького, композитора. Співачка виконувала переважно композиції Л. Вербицького і тому вечір названо „Авторським вечором Вербицького". Програму вечора вів д-р Р. Барановський.

Останній день З'їзду в п'ятницю, 3-го червня, був присвячений зустрічі з головним предсідником УНС д-ром Іваном Флисом. На цій зустрічі з головним предсідником відчитано точки резолюцій, що стосуються проблем сеньйорів УН Союзу.

По короткому слові головного предсідника д-ра І. Флиса, ставлено запити та проведено дискусію над актуальними питаннями, що були предметом нарад на З'їзді.

На тому закінчено Дев'ятий з'їзд Об'єднання Сеньйорів УНС.

А. Курдидик

„Непотрібні чи небажані ?"

ОДНА З ПРОБЛЕМ НАШОГО ЧАСУ

Видатний канадський журналіст Геррі Брус, що працює в часописі „Атлантік Інсайт" у Галіфаксі, Канада, підняв на сторінках цього щоденника чи не найбільш актуальну проблему нашого часу.

Історик, що писатиме про кінець нашого двадцятого століття, — пише Г. Брус, напевно підкреслить сучасну обнижену моральність і зокрема своєрідну та різку ворожнечу до всього, що виглядає на „старе". Ніколи в цій історії цілі народи не карали так своєю байдужістю і зневагою велику частину свого населення тільки тому, що воно підходило до біблійного віку з трьома цифрами. Може це й тому, що раніше старші люди були таки рідкісні і загал шанував їх, шукав у них мудрости, поважав їх, як мудреців, що довгим віком дійшли до своєрідних таїн.

А тепер, каже Г. Брус, старі люди втратили цю рідкісну вартість. Їх теж захопила сувора логіка „подачі і попиту", — і що більше їх, то менше бажані вони загалові. Коло 1980 року в одній тільки Канаді 2 мільйони 200 тисяч чоловіків і жінок перейшли вік — 65 років життя, і для молодих канадців вони — не символ мудрости, а символ витрат, зайвости, дошкульности, навіть більш того — вони пригадка невідхильної, промовчуваної і відсуваної нами остаточности кожного. Навіть те, що має прийти, стає начебто „старістю". Медична наука досягла колосальних успіхів у продовжуванні життя людини, але в парі з тим ця ж наука „накинула" західнім державам велетенські й небажані кількості пенсійного народу. Ті держави вміють позбуватися зайвого збіжжя чи прісного молока, перекидаючи їх голодним народам, але старших людей нема куди позбутися. Й у висліді цього старші стали проблемою, як кислотний дощ, нафтові заливи океанів, расові зудари чи інфляція. Саме слово „старий" набрало посмаку непристойности, його намагаються не вживати у пресі чи бесіді, заміняючи його словом „старший".

Але ще більш як словом покарано старших віком людей наділі. У Канаді, наприк-

Закінчення на ст. 6.

ПРИГАДКА

Управа Об'єднання Сеньйорів УНСоюзу пригадує своїм членам, що дивідендові чеки й інші пожертви на Дім Сеньйора можна пересилати на адресу Українського Народного Союзу з зазначенням: Сеніорс білдінґ фонд. Адреса: UNA, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302. Натомість членські вкладки до Об'єднання Сеньйорів просимо посилати на адресу фінансової референтки: Mrs. Helena Chornomaz, 1213 Rony Rd., Union, N.J. 07083.

СТОРІНКУ СЕНЬЙОРІВ УНС

Зредаґував д-р Роман Барановський

Адреса: 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

ЗВІТ

голови Об'єднання Сеньйорів УНСоюзу д-ра Романа Борковського про діяльність Управи від червня 1982 року до кінця травня 1983 року.

Восьмий З'їзд Об'єднання Сеньйорів УНСоюзу, що відбувся на Союзівці при кінці травня і на початку червня 1982 року, вибрав Управу Об'єднання в такому складі: Роман Борковський — голова; Роман Барановський — перший заступник голови; Василь Нагірний — другий заступник голови; Сильвестер Мартюк — секретар; Олена Чорномаз — скарбник; Володимир Сенежак і Богдан Дейчаківський — члени Управи.

В половині своєї каденції Управа понесла важку втрату: у вічність відійшов активний член Управи та довголітній активіст УНСоюзу. Про його смерть ми повідомили членів Об'єднання та усіх союзовців у „Свободі". На місце світлої пам'яті Василя Нагірного Управа не кооптувала нікого й діяла у зменшеному складі.

У звітному році Управа відбула три засідання, на яких розглянено й полагоджено цілий ряд справ, зв'язаних з цілями й завданнями Об'єднання. Об'єднання існує вже дев'ятий рік; за цей час витворилися певні конкретні форми діяльности, теж точно визначені цілі й завдання Об'єднання в тому — обов'язки Управи. Управа продовжувала в такому дусі свою діяльність, зокрема керуючись напрямними резолюцій, ухваленими на Восьмому З'їзді. У майже незмінному персональному складі Управа працювала вже другий рік і заініціювала деякі проєкти, які задумала реалізувати при співпраці членів Об'єднання, членства УНСоюзу і разом з Екзекутивою УН Союзу. Ці проєкти такі: перше — переводити збірку серед загалу членства УН Союзу на фонд побудови Дому Сеньйора; друге — творити по осередках клюби сеньйорів; третє — співпрацювати з Екзекутивою УНСоюзу у справі побудови кондомініяльних домів на ґрунті Союзівки; четверте — видавати для інформації членів Об'єднання та для зв'язку з ними сторінку Об'єднання у „Свободі".

Як виглядала реалізація цих проєктів у звітовому році? На жаль, відразу мушу заявити, що незадовільно. Ми встановили фонд будови Дому Сеньйора й звернулися до членів Об'єднання та загалу членства УНСоюзу, щоб вони посилали на цей фонд свої пожертви, а в першу чергу дивідендові чеки. Відповідне звернення було поміщене на „Сторінці Сеньйорів УНС" двічі, в 1982 і 1983 роках. Однак тільки невелике число найбільш активних членів Об'єднання переслали дивідендові чеки на цю ціль. Навіть не усі учасники наших З'їздів поспішили на допомогу названому фондові. Можливо, що знеохочення до цього проєкту спричинене попередніми спробами, які не довели до реалізації побудови, та надто довге протягання цілої справи. Сподіваюся, що дискусія учасниць та учасників З'їзду причиниться до висвітлення цього питання, як також і інших справ, звязаних з іншими нашими проєктами.

Не мали ми також відгуку від наших членів у справі організації місцевих клюбів Об'єднання в осередках нашого поселення. Не знаю, чи були спроби такі клюби створити і чи взагалі існують можливості їх створення. Сподіваюся також почути про це голоси в дискусії.

Як вам усім відомо, ми погодилися на пропозицію Екзекутиви УНСоюзу, що на першому пляні буде побудова кондомініяльних домів, а щойно після закінчення такого проєкту прийде черга на побудову Дому Сеньйора. Знаємо, що в цій справі були консультації з різними будівельними фірмами й врешті вибрано фірму, яка має зайнятися будовою. Були також деякі перешкоди зі справою площі на будову, які сьогодні не повинні б існувати. Ми сподівалися, що з весною цього року Екзекутива УНСоюзу приступить до започаткування робіт. Але це не сталося. Про мотиви відкладання я не буду говорити. В п'ятницю, 3-го червня, на наш З'їзд прибуде д-р Іван Флис та дасть нам вичерпні інформації й вияснення.

Ми тримали зв'язок з редактором „Свободи", який містив вістки і повідомлення Об'єднання, а також випущено одне число „Сторінки Сеньйорів".

Треба згадати, що до обов'язків Управи належала також підготовка Дев'ятого З'їзду та приготування відповідної програми. Щодо програми, то хочу зазначити, що вона — різноманітна, розвагова й повчальна, як і на минулих з'їздах. Сподіваюсь, що учасники будуть з неї задоволені. На жаль, і зі З'їздом виникли деякі трудноші, бо не всі зголошені мали змогу одержати кімнати на Союзівці. Не знаю, скільки було таких, яким відмовлено приміщення з уваги на обмежене число кімнат, але знаю певно, що такі випадки були. Мусимо якось цьому зарадити, щоб на другий рік усі бажаючі взяти участь у З'їзді мали запевнене мешкання.

На кінець хочу порушити ще дві справи: справу співпраці Екзекутиви УНСоюзу з Управою Об'єднання і справу відношення самих сеньйорів до своєї організації. Минулого року, а також цього року при зустрічах з головним предсідником УНСоюзу та з членами Екзекутиви я просив їх, щоб при нагоді річних зборів Округ УНСоюзу порушували також справи Об'єднання Сеньйорів. Я пильно читав звідомлення з тих зборів у „Свободі", але не знайшов того, щоб справи сеньйорів були в програмі або порушувались на самих зборах. Я розумію дуже добре, що на таких зборах обговорюються дуже важливі справи, як наприклад, — приєднування нових членів, і не можна вимагати, щоб справа сеньйорів була в осередку зацікавлення. Але я все таки думаю і в тому я твердо переконаний, що на таких зборах повинно бути у програмі відведене місце справам сеньйорів та нашого Об'єднання.

Тут приходимо до більш болючої справи, а саме відношення самих сеньйорів до своїх справ та своєї організації. На згаданих мною Окружних зборах напевно було немало сеньйорів, які працюють по Відділах в характері голів, секретарів чи інших членів управ. Але ніхто з них не порушував проблем сеньйорів. А є справ таких чимало, як наприклад — справа допомоги хворим і немічним. Коли тяжко створити клюб сеньйорів, то справою над такими потребуючими сеньйорами повинні зайнятися Відділи в дусі союзової солідарности й братерства. Минулого року відбулася в Рочестері 30-та Конвенція УНСоюзу, на якій також було чимало сеньйорів. Але звіт з Конвенції занотував тільки два виступи в сеньйорських справах, точніше — в справі побудови Дому Сеньйорів: один з делеґатів, наш інж. Степан Куропась, виступав, так сказати б, з обов'язку як голова Комісії Сеньйорів при головному Уряді; другий, хто згадав цю справу, був колишній предсідник УНСоюзу, Йосиф Лисогір. Але його виступ не був надто переконливий, бо коли він був головним предсідником УНСоюзу, то нічого не зробив для тієї справи. Але де були інші сеньйори, чому вони мовчали? Чому не зібралися на відвагу, щоб говорити у власній справі? В системі УНСоюзу справи сеньйорів не маловажні, ані такі, які можна замовчати й відсунути в кут. Ставлення до сеньйорів, особливо сеньйорів, що потребують допомоги й опіки, є міриломом того, як УНСоюз виконує свої підставові завдання й обов'язки. Бо основним завданням, для виконання якого був створений УН Союз своїми батьками-основниками, був не тільки господарський бік справи, але служба українсько-американській громаді, а в першу чергу потребуючим. Той дух солідарности й братерства наших піонерів треба посилити, а то й відродити, а чемпіонами цього відродження повинні бути в першу чергу сеньйори.

Свято української дитячої книжки в Торонто

Як в багатьох минулих роках, Об'єднання Працівників Літератури для Дітей та Молоді (ОПЛДМ) відзначило Двомісячник Української Дитячої Книжки — дитячим Святом Книжки, в місті свого осідку Торонто. Відбулося це святкування 16-го жовтня в залі Інституту св. Володимира. Головними виконавцями були учні численних шкіл українознавства Торонто: школи св. Йосафата, св. Димитрія, св. Миколая, школи ім. Лесі Українки та Михайла Грушевського, школа ім. Юрія Липи, Об'єднана школа з поблизької Оттави вислала свій хор на святкування.

Програма була не лише багата, але й оригінальна. Було радісно дивитися, як учні школи св. Димитрія під проводом учительки Д. Дяківської підходили з увагою та захопленням до виступу свого лялькового театру. Слід справді подивляти вигадливість обладнання та ляльок, роботи самих же учнів, а зокрема треба вирізнити молодих звукотехніків, які самі опрацювали та провели озвучення вистави. Пристаркуватий вже у своєму довгому казковому віці Івасик Телесик ожив знов на сцені, свіжий та юний, на втіху глядачам та гордість виконавцям. Не можна не згадати, що багато школярів, які брали участь у цьому ділі, дуже слабо володіють, а то й зовсім не володіють українською мовою. Для них цей вдалий виступ був позитивною зустріччю з українством.

Другою цікавою точкою був виступ учнів школи ім. М. Грушевського зі сценкою-жартом „На свято книжки". Жарт був у тому, що зрозуміння ваги книжки уособили Мишки-Гризикнижки, що навіть найменьша з них любила „гризти" книжки на глум великому чорному Котові, який не любить книжки, бо й читати не вміє. Конфлікт закінчується щасливо: вчена й тактовна Мама-Мишка не лиш рятує своїх діток від Кота, але й перетворює його на книголюба. Молоді виконавці виразно насолоджувалися своїми ролями, в чому особливо видний був великий вклад праці вчительки Л. Зараски. До речі, за цю сценку признали нагороду учням школи ім. М. Грушевського на минулорічному Фестивалі Українського живого слова шкіл українознавства в Анкастері, де брали участь усі школи провінції Онтаріо.

Широкий це був і дуже цікавий задум — відгадування персонажів із української літератури. Його здійснили спільними силами школи ім. Лесі Українки, ім. М. Грушевського, св. Йосафата та св. Миколая. Відповідно вдягнені учні виголошували уривки з різних творів, а присутні на залі мали відгадати, хто це, з якої книжки, якого автора. Виконання молодих артистів було бездоганне, українська мова чиста, розгадування цікаве та майже завжди успішне. Воно творило живий контакт між сценою та глядачами.

Поміж іншими виступами, хоровими точками та декламаціями, слід згадати ще окремо, що учень Степан Кіт зі Школи Юрія Липи виголосив із глибоким зрозумінням та відчуттям вірш Олега Ольжича „Коли кривавилась земля". Декламатор відомий українському Торонто ще з наймолодших своїх літ, і можна радіти, що його талант розвивається з роками.

Зокрема треба вітати ученицю 7-ої кляси школи св. Миколая Ярославу Кісик, яка відчитала свій власний твір — фантазію „Моя пригода", що був уже відзначений на конкурсі та поміщений у журналі „Жіночий світ". Жвава уява молодої авторки, свобідне користування українською мовою дозволяють вірити, що вона йтиме далі обраним шляхом все вище та вище.

Святкування закінчилося роздачею нагород за найбільшу кількість українських книжок у минулому шкільному році та за найкращі картини молодих мистців-школярів, чиї картини і були розвішані на стінах залі. Жюрі для читачів очолювала письменниця Світляна Кузьменко, для малярів — письменниця й маляр Ніна Мудрик-Мриц. Нагороди одним і другим були книжки, які юні лавреати могли собі самі вибирати. Варто було слідкувати, як зацікавлено товпилися вони біля стенду з книжками, що був, як звичайно, під опікою Емілії Боднарчук.

Радість із своїх виступів — для дітей, а неменшу й для батьків та учителів, спільну радість із тріюмфу українського слова та книжки затінювала сумна згадка про чотирьох недавно померлих працівників та сподвижників ОПДЛ. Їх згадано та віддано їм належну честь. Це наша дитяча література втратила в останніх часах трьох своїх співтворців: Галину Чорнобицьку в Австралії, Катерину Перелісну та отця Миколу Угорчака-Погідного у ЗСА. Галина Чорнобицька та Катерина Перелісна творили здебільшого для найменших, хоч Г. Чорнобицька відома теж як поетка-творець віршів для дорослих, як і Л. Далека. Обидві любили дітвору щирим серцем та досвідом педагогів. Численні їх дрібні вірші перлини розсипані по наших дитячих виданнях, хоч вийшли й деякі окремі збірки, в яких куди краще зберігається дорібок письменника.

„Забавки" чи „Весела абетка" Г. Чорнобицької, К. Перелісної „Моїй Матусі", „Котикова пригода", казка „Три правди". І як дуже жаль, що досі не побачила світу велика збірка її віршів, якої авторака так і не побачить. Микола Погідний писав радше для дітей шкільного віку. Писав як із глибокого розуміння душі дитини так іі переживань („Чарівний діямант", „Пригода котика-Мурчина", як теж тільки готові до друку „Пригоди ляльки Мелі"), як теж із бажання передати майбутнім поколінням наші релігійні та національні традиції — „Сила молитви", „Дніпрові дзвони". Четвертим із тих, кого жалобно згадували, був Микола Align Хархаліс, довголітній член Управи ОПЛДМ, який зі своїм широким досвідом у громадській, а зокрема кооперативній праці, приносив неоціненні услуги в адміністрації Об'єднання.

Не забули учасники свята теж і про найбільшого із сьогоднішніх творців дитячої літератури у вільному світі, хворого в дану пору, Романа Завадовича. Карточку-привіт для нього з побажаннями швидкого видужання та многих ще творчих літ стверджено підписами всіх присутніх.

Святочність підкреслила теж поява довгожданого бюлетеню „Ми і наші діти". Крім теоритичних статтей про вартість дитячої книжки та списки жертводавців на Фонд Української Дитячої Літератури (хотілося б, щоб були ці списки довші), особливо мило вражають звіти із живої діяльности ОПЛДМ у Міннесоті під проводом В. Пакуляка та висилкової станції ОПЛДМ у Ню Йорку під опікою куреня Пластових Сеньйорок „Верховинки". Вони ведуть цю станицю вже другий десяток років та знаходять щораз нові засоби, щоб популяризувати справу української дитячої книжки та здобувати фонди на дальші видання. Вони ведуть акцію „Серце і книжка" для забезпечення книжками українських дітей у країнах низького життєвого рівня.

Як бачили ми, ОПЛДМ, яке діє на користь нашої дітвори ще з часів повоєнного побуту в Німеччині, таки далі живе, творить та чекає кращого ще відгуку зі сторони дітей, а ще більше... батьків.

ЛХЩ

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 90-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА — ПРИДБАТИ ЦЬОГО РОКУ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 11,000,000 ДОЛЯРІВ. ДОПОМОЖІТЬ ВИКОНАТИ ЦЮ БЛАГОРОДНУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН І НАШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ!

Про трагедію...

Закінчення зі ст. 2.

який змагає до привернення величі Китаєві, є нинішній його „сильний муж" Денґ, чи члени політичної верхівки як прем'єр-міністер Чао, який якраз відвідав Вашінгтон. Незаперечним виявом того китайського націоналізму в обох його видах є той факт, що до розриву Китаю з Москвою прийшло вже на початках двадцятих років, коли московський політрук у Пекіні — Михайло Бородін став видимо накидати Китаєві „руководство" Кремля. Не згадувати вже про пізніший розрив за часів Мао, коли Мао відкинув концепт „старшого брата", бо китайці такі ж націоналісти як москалі.

Наші настанови, на жаль такі, що все, що на суходолі — чорне, а на Тайвані — біле, що на суходолі „комуністичне", а на Тайвані „націоналістичне", отже — вороги. Правда на суходолі є „кому-їсти", понад більйон їх. Не знаю, чи хто зумів би краще розв'язати це основне питання „їсти", нагодувати стільки голодних ротів як нинішній провід. А це вітальне питання. Відвідувачі Китаю кажуть, що до добробуту там далеко, але й не слідно голодування. Та найважливіше те: політично той „червоний" Китай, це найкращий союзник Заходу проти Москви, бо той Захід хоронять нині перед аґресією зі Сходу не так Першінґи і війська НАТО, як китайські дивізії на кордоні між СССР і Китаєм. Недавно президент Реґен прийняв прем'єр-міністра червоного Китаю Чао-ці-янґа, а мова між ними була про затіснення взаємин із Китаєм, про постачання Китаю здобутками технології для розбудови його воєнного потенціялу проти спільного ворога. В розмовах тих не може не бути пересправ і про Тайван і вимог Китаю, що Америка перестала продавати зброю цій китайській провінції. Треба відмітити, що Китай має зрозуміння для становища ЗСА в цій делікатній справі, що Америці важко „зрадити" доброго протисовєтського приятеля, яким усе був чіянкайшівський Тайван. Але з другої сторони Уряд ЗСА зрозуміє теж дразливість того питання для нинішнього політичного проводу Китаю. Хоч ідеї Денґа нині верхом, хоч ідея тісної співпраці, включно з мілітарною між Заходом і Китаєм із вістрям проти Москви, жива, то все ж не можна забувати, що доктринерська ідеологічна струя проти надто близького братання зі Заходом там досить ще сильна, і нинішній провід мусить виказатись, що він не на посторонку Заходу, що він незалежний. А найкращим доказом того було б прискорення „возз'єднання" Тайвану з материком. Доки Америка буде трактувати Тайван як незалежну державу і своєрідний форпост проти Китаю, голоси китайських суперреволюціонерів не втихнуть, і можуть після смерти нинішнього „сильного мужа" Китаю — Денґа, прийти знову до голосу. А це було б трагедією для Заходу.

Нам пора перестати б говорити про „добрий", „національний", „вільний" Китай, і той „поганий" і злющий „червоний". Лиш хто підходить до питання дуже поверховно, без глибшого його знання, може говорити про два Китаї „комуністичний" і „національний". Китай іще в стадії революційного дозрівання, китайці суходолу націоналісти, які борються за своє національне „я", а що на шляху до того визволення прийняли, дещо з марксизму, то в тому нема трагедії, особливо, коли нині можна бачити їх зворот лицем до Заходу, виразно проти Москви.

Якщо йдеться про Тайван, дуже сумнівно чи Пекін бажає повного, головно економічного, „возз'єднання" Тайвану. Були з боку Пекіну пропозиції, що Тайван залишиться після злуки соціяльно і економічно незалежним від суходолу, як вікно до Заходу, як місце експерименту з господаркою вільного ринку. А тим, які не повірять лідерам суходолу і мають сумніви щодо інтенцій Пекіну треба сказати таке: хай автохтони Тайвану подякують за свою нинішню долю Чіянґ-Кайшекові. Коли б не його запоморочення тоталітарними ідеями та маяченнями про визволення суходолу із „червоного" ярма, коли б він дав був волю автохтонному населенню Тайвану і дав йому змогу самовизначення, сам же принишкнув, можна було проголосити незалежність Тайвану. Коли б це було своєчасно сталось, нині ніхто не посмів би посягати його територію, а Чіянґ Кай-шековий син і нащадки наїзників на Тайван 1949 року могли б були спокійно там доживати. А так прийде, мабуть, до того, що населення ЗСА побільшиться ще „діпістами" з Тайвану, коли врешті дійде до того, що ця „провінція" підкориться материкові. А могла б нині існувати 18-мільйонова держава, близький союзник ЗСА, коли б Чіянґ Кай-шек не мав замилених сліпим націоналізмом очей, мислив тверезо, і не був засліплений тоталітарними ідеями. А що ми? Називаймо той Китай „червоним" і як хочете, але що він має потенціял протиставитись Кремлеві і йде проти нього, то для мене він не „ворог". А Тайваном я так дуже не журивсь би, і не болів над тим, що він може врешті колись бути возз'єднаним із материком. Його возз'єднання ніколи не буде таким болючим як „возз'єднання" України....

Вшанували Владику...

Закінчення зі ст. 1.

науковим Конгресом та посвяченням нового гарного дому, який ми соборно з Блаженнішим Митрополитом Мстиславом поблагословили, при участі Владики Славомира, який був тоді моїм гостем.

І наші відзначення сумної річниці голодової облоги України тому 50 років безбожним режимом Москви також пройшли достойно — світ може врешті довідатися про злочини большевизму супроти нашого народу. Якщо моя візита у президента Реґена та виступ на Конференції Американського Католицького Єпископату дещо доложили до нашої справи, то я дякую Богові за ці нагоди.

До радісних подій минулого року треба зарахувати також успішне переведення Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ) і надії на наладнання непорозумінь у нашій громаді, чого ми всі щиро бажаємо! До позитивних подій у нашому церковному житті належить створення ще однієї епархії з осідком у Пармі, Огайо. Скріплення Церкви є запорукою також скріплення нашого збірного життя, як цілости. Це наші успіхи в минулому. А ви спитаєте, — а що нас чекає в 1984 році?

На таке питання я можу тільки відповісти — Бог один знає, бо Він не перестав бути Паном Вселенної. Однак, ми можемо бути певними, що без нашої праці, без нашої жертвенности, без нашої взаємної любови нічого нам дармо не прийде Я вірю і знаю, що наш загал працьовитий, жертвенний, і тому я дивлюся з оптимізмом у наше майбутнє.

Дуже відрадним у минулому році була заява провідників усіх наших віровизнань про спільне відзначення 1000-ліття хрищення України. Будемо робити все, щоб той Ювілей, найсвітліший в історії нашого народу, став зворотною подією в житті нашої Церкви і народу. Треба нам усім обновитись у дусі засад Християнської Євангелії і, коли те осягнемо, то напевно Господь поблагословить наші наміри і труди. Але я маю на думці ще одну важливу справу, яка пов'язана з нашим майбутнім у великому Ню Йорку, і я хочу з вами тим поділитись. Ви всі добре знаєте, яким важливим для нас є великий Ню Йорк, наша церква при 7-ій вулиці зі своїми отцями, які в тій церкві служать. Однак, щоб Ню Йорк не занидів як наш осередок, ми мусимо подбати, щоб він залишився і на майбутнє нашим осередком. Отці потребують для себе нового приміщення, і ті отці, які осягнули так званий золотий вік, також потребують відповідного приміщення. Ми мусимо створити при парафії св. Юра центр, який був би в стані задоволити всякого роду потреби нашої громади, включно з розвагою. В цій справі я вже говорив з о. Патрикієм і просив його, щоб він якнайскорше взявся до реалізації такого центру.

Я прошу представників українських фінансових організацій, щоб вони зійшлися і обговорили цю преважливу справу. Це не теорія — наша мрія щось таке створити, — то є наша тверда постанова в найкоротшому часі братися за діло. І я прошу отця пароха, щоб він взявся вже за цю справу й приступив до реалізації цього так дуже потрібного для „великого Ню Йорку" осередку. При Божій помочі і добрій волі та співпраці нас усіх ми зможемо це діло довершити. При будові вашого прекрасного храму ви довели, що вмієте робити великі діла. Треба тільки, щоб цей храм був заповнений вірними.

Отже, вступаючи в 1984 рік, ГОРІ ІМІЄМ СЕРЦЯ! Ще раз дякую вам за побажання і будьте, як все, моїми милими гістьми".

Після відспівання многоліттвія Владиці Василеві, адвокат Роман Гуглевич, голова Комітету будови церкви св. Юра й президент ФКК „Самопоміч", організатор щорічних поїздок до єпископа, представив Владиці організації, що вислали своїх делегатів на це святкування, а саме: Громадський комітет шкіл св. Юра й Батьківський комітет Парафіяльної школи св. Юра в Ню Йокру — Любомир Зелик; Український Народний Союз; Український Братський Союз; Союз Українців Католиків „Провидіння" — мгр Іван Базарко; Кредитова Кооператива „Самопоміч"; Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" — Богдан Ластовецький; Союз Українок Америки — Лідія Магун; Пласт — Оксана Куровицька; Український Музей — Любов Волинець; Спілка Української Молоді Америки — КУ СУМА — Корнель Василик; СУСТА; ТУСМ; о. крилошанин Ярослав Шуст з дружиною Олександрою; о. Христофор Войтина, ЧСВВ, парох церкви Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.; отці Семінарії, які приготували каву для гостей; Фундація Українського Вільного Університету — д-р Петро Ґой; Спілка Українських Журналістів Америки; Карпатський Дослідний Центр ім. Юліяна Ревая — д-р Василь Вереш; Українські Американські Ветерани — д-р Юрій Волинець; Українські Католицькі Ветерани; Братство І-ої УНА - Роман Гаєцький; Союз Карпатських Січовиків; Українсько-Американська Координаційна Рада — Роман Данилюк; Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку — інж. Михайло Шпонтак — голова, та Леся Ґой — заступник; Союз Українок Америки — Ірена Моцюк, Йонкерс, Н. Й.; Фільмова Студія Ярослава Кулинича — Я. Кулинич, який накрутив на фільмову стрічку перебіг відвідин у Владики Василя.

На спільному обіді вітали Владику — М. Шпонтак від КОУАО і д-р М. Снігурович, містоголова УККА.

Ряд представників організацій мали нагоду особисто обмінятися думками з Владикою Василем і скласти свою лепту на Залізний фонд Семінарії.

Спільною молитвою і кількома колядками закінчено ім'янинову зустріч зі стемфордським єпископом Владикою Василем Г. Лостеном.

На запрошення керівника Дієцезального музею д-ра Василя Ленцика усі присутні відвідали Музей і оглянули великі музейні скарби, якими довгі роки піклується д-р В. Ленцик.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 22-го СІЧНЯ 1984 р.

Пассейк, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. На порядку: звіт уступаючої Управи і вибір нової на 1984 р. На зборах будуть вирішуватися дуже важні справи, якими повинні бути зацікавлені всі члени Відділу. — І. Хомко, предс., Р. Галабурда, заст. предс., І. Блиха, фін. секр., В. Тижбір, кас., В. Марущак, рек. секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ВЕРХОВНИЙ СУД ГОЛОСАМИ 5 до 4 вирішив, що приватне копіювання телевізійних програм відеоапаратами в ніякому разі не порушує федерального закону про відписування (копірайт) і що власники таких апаратів можуть накручувати будь-яку програму для власного користування в майбутньому. Не порушують також закону й ті продавці, які стараються продати апаратуру. Проти рішення Верховного Суду відклику немає, але телевізійні компанії хочуть звернутись з тією справою до Конгресу, який може змінити рішення.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п. проф.
МИХАЙЛА ВАСЬКОВА
були відправлені у різних церквах
СЛУЖБИ БОЖІ
в п'ятницю, 13-го січня 1984 року
Просимо про молитви за Покійного.
В глибокому смутку залишені:
дружина — ОЛІМПІЯ
дочка — ЛЕСЯ КУРОПАСЬ з мужем МИРОНОМ
внуки — СТЕПАН І МИХАЙЛО
син — МИРОН з дочкою КАТЕЮ
шваґерки:
МЕЛЯНІЯ КРИВОКУЛЬСЬКА з родиною
ТЕТЯНА БУТОВИЧ з родиною
МАРТА ОЛІЙНИК з родиною
кузини:
ІЗИДОРА І БОГДАН БОЯРСЬКІ
ДУСЯ І ЗЕНКО ОСІНЧУК
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді, Україні і Бразилії

В ПЕРШУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ, ЯК З ВОЛІ БОЖОЇ ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ мій Дорогий і Незабутній ЧОЛОВІК
бл. п.
САМІЙЛО П. МУХИН
(Семен Пилипович)
буде відправлена
ПАНАХИДА
29-го січня 1984 р., після Служби Божої в українській православній церкві Св. Софії при 22-ій вул. у Байоні, Н. Дж.
Про молитви за спокій Душі Покійного просить
дружина — МАРІЯ

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 17-го січня 1984 р., прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у Вічність, на 93-му році життя, наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ТЕСТЬ, ДІДУНЬО І ПРАДІДУНЬО
бл. п.
РОМАН ГАЙДУК
нар. в Ляшках, Лемківщина, довголітній редактор „Нової Зорі", „Правди", б. секретар Митрополита Й. Сліпого, учитель Духовної Семінарії у Львові і української гімназії на еміграції.

ПАНАХИДА у п'ятницю, 20-го січня 1984 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенню Насевичів при Френклін і Бравн вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в суботу, 21-го січня 1984 р., о год. 10-ій ранку з митрополичого собору Непорочного Зачаття П. Д. М. у Філядельфії, Па., а відтак на український католицький цвинтар Св. Марії у Факс Чейс, Па.

Важким горем прибиті:
дружина — СТЕФАНІЯ
дочка — ГАЛЯ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ ГОРБОВИМ і дітьми РОКСОЛЯНОЮ, АНДРІЄМ І МАРКОМ
невістка — ОЛЯ ГАЙДУК
внучка — ХРИСТИНА з чоловіком ПАВЛОМ ЛУКІЯНОВИЧЕМ і синами ПАВЛУСЕМ І ЯРЕМОЮ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

У глибокому смутку повідомляю Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 6-го січня 1984 року відійшов у Вічність мій Найдорожчий ЧОЛОВІК
бл. п. д-р мед.
РОМАН ТУРКО
уроджений в Стариськах, повіт Яворів, 21-го липня 1906 р., б. лікар 1-ої УД УНА.

ПОХОРОН відбувся 10-го січня 1984 р. з похоронного заведення „Кардинал" в Торонто, Канада.

У невимовному горю:
ЯРОСЛАВА — дружина
та ближча і дальша Родина в Канаді, Америці і в Україні

50-річчя священства протопресвітера А. Селепини

У суботу, 17-го грудня 1983 року, в катедрі Св. Тройці в Ню Йорку, відбулося урочисте відзначення 50-ліття священства протопресвітера Артемія Селепини.

Ювілят народився 2-го листопада 1903 року на Волині в національно-свідомій та побожній родині. Дякуючи впливу надзвичайно релігійних батьків, малий Артемій вже з дитячих років виявив замилування до Служб Божих і постійно співав в церковному хорі. 1921 року вступив до Духовної Семінарії в м. Крем'янці і з відзначенням її закінчив. Після відбуття однорічної військової служби при польському війську, в 1929 році вступає до Богословського відділу Варшавського університету. В сан священика він був рукоположений 19-го грудня 1933 року Архиєпископом Олександром, єпископом поліськім і пінським. Вже на першій парафії в селі Галузія Сарненського повіту о. Артемій впер ше запроваджує читання Апостола, Євангелії та спів колядок українською мовою і через це, на домагання місцевого старости, Консисторія переводить його на іншу парафію в село Люхче. Тут знову почалось тяжке змагання з польськими урядовими чинниками, які намагались навернути український народ на римокатолицизм, але і це змагання о. Артемій завершує наверненням парафіян до віри батьків — Церкви Православної. В кожній парафії, молодому священику, доводилося вести запеклу місіонерську працю. Не зважаючи на проблеми, що стояли перед ним, в 1937 році, склавши іспити та захистивши дипломову працю, студент Богословського відділу Варшавського університету о. Артемій Юцко-Селепина дістає науковий ступінь магістра святого богословія.

На другому році священичої праці Консисторія призначає о. Артемія на заступника повітового місіонера о. прот. Мартина Волкова; згодом, коли о. Волкова вибрали послом до польського сойму, о. Артемія призначено місіонером на Сарненський і Кобринський повіти.

Після приїзду до Луцька в 1942 році Владика Полі-

Отець протопресвітер А. Селепина

карп підніс його до сану протоієрея та, нагородивши хрестом з оздобами, призначив членом Консисторії з обов'язком керівника адміністраційного відділу та місіонером Луцько-Ковельської епархії.

Під час арештів української інтелігенції попали під арешт і українські священики та церковні діячі на Волині, серед них о. Маложинський, о. Селепина, проф. Власовський, та проф. Тиравський. На еміграції в Польщі о. Селепина виконував обов'язки секретаря Владики Вячеслава, а з переїздом до Німеччини був членом Консисторії під зверхністю Владики Мстислава, пізніше був керівником канцелярії Владики Ігоря, а згодом перейшов в юрисдикцію Владики Вячеслава і був настоятелем таборової церкви Української Робітничої Сотні в Гісені.

Приїхавши до Америки о. Селепина працював фізично, а з приїздом Владики Мстислава до ЗСА знову почалась знайома йому організаційно-місіонерська пастирська праця. Він організував парафії в Лос Анджелосі, Каліфорнія, та у Вестбурі, Лонг Айленд, а також вів пастирську службу в Іст Медові на Лонг Айленді, Нюварку та Ірвінгтоні в Ню Джерзі. В 1971 році на соборі в Філядельфії о. Артемій був покликаний на голову Консисторії. Відбувши три каденції, дев'ять з половиною років, вів пастирську працю при катедрі Св. Тройці в Ню Йорку.

В такій короткій замітці не можна описати 50-річний шлях такої динамічної і всебічної людини, якою є о. Артемій. Його священицька праця була виповнена багатою і кольоритною діяльністю та все новими успіхами місіонерської праці від рідної Волині і до вільної Америки.

До ювілейного Молебня з Владикою Архиєпископом Марком стали довголітні колеги-священики о. Артемія — прот. Мирон Пахолюк, митрофорний протоієрей Володимир Базилевський, прот. Сергій К. Пастухів, прот. Тарас Чубенко прот. Сергій Непріль та о. Василь Іващук. Божественний спів катедрального хору під керівництвом диригента Валентини Наливайко і з участю солістів - Христини Карпевич, Ігоря Зам'ятого та Юрія Федорова — надав ювілею врочистого тону. Церква була виповнена, без різниці приналежности, вірними парафіянами, довголітніми приятелями та знайомими з ближчих і дальших околиць, які своєю присутністю хотіли вшанувати свого дорогого пастиря і вчителя в день його 50-літнього ювілею священства. Вітаючи ювілята, Владика Марко звернув увагу, що о. Артемій є священик з покликання — Сам Господь Бог доручив йому нести хрест і він все своє життя несе його з гідністю та відданістю Христовій Церкві. Владика побажав і далі працювати так, як він працював на протязі 50-літнього священства для Православної Церкви та многостраждального українського народу. Проспівавши „Многая літа" ювілятові, хор виконав: „Слава на небі Богові" муз. Строкіна, „Отче наш", солістка Х. Карпевич, „Христу Твоєму" муз. Гончарова, „Ой, зійшла зоря" в обр. Леонтовича, сольо Ю. Федорів та Н. Гончаренко і „Хто Бог великий, як наш Бог".

Потім у церковній залі відбувся спільний обід з участю Владики, священиків, представників від організацій та парафіян. Д-р Володимир Мантика, голова парафії, один з перших привітав ювілята з 50-літтям священства, бажаючи о. Артемію і паніматці в здоров'ї і щасті прожити ще многомного літ для добра Православної Церкви. Від наукових установ були присутні: Любов Дражевська - Українська Вільна Академія Наук в ЗСА; проф. Коровицький - Православна Семінарія, д-р В. Онишкевич - НТШ; Галина Петренко - головний редактор журналу „Віра"; Олег Гуцул - кредитівка св. Андрія та інші. Привіти з побажаннями склали: Олександер Воронін, п-і Гойдиш від Крайової Пластової Старшини, Валентина Кузьмич - Об'єднання Православних Сестрицтв в ЗСА, д-р Валентин Поливко від Православної Кредитівки, Павло Дорожинський.

Протоієрей В. Базилевський привітав ювілята, склавши побажання від парафії св. Володимира в Ню Йорку, а інж. Сергій Небожинський привітав від парафій св. Архистратига Михаїла в Юніондейлі. Надійшли привіти від Блаженнішого Мстислава, Архиєпископа Константина, Архиєпископа Анатолія з Німеччини, від президента УНР в екзилі Миколи Лівицького та інших, що були передані ювілятові.

У мистецькій частині Валентина Наливайко та Христина Карпевич виконали: „Діброва зелена" муз. Гнатишина та „Люблю дивитись" муз. Нижанківського. Потім Х. Карпевич під власний акомпаньямент заспівала „Мої співаночки", лемківську народну пісню, та „Любіть Україну" муз. Фоменка. Тріо бандуристів — Юлій Китастий, Наталка і Володимир Гончаренки (сестра і брат) закінчили мистецьку частину, загравши козацький танок „Стукалка", „Дівчина моя, Переяславка" та „Циганочка".

Відтак прот. Артемій Селепина сердечно подякував парафіяльному уряду на чолі з головою парафії д-ром В. Мантикою, голові братства п. Вороні, голові сестрицтва п-і Дзівак, а особливо дириґентці Валі Наливайко, звернувши увагу, що головна задача церковного хору — це викликати церковний настрій та бажання до молитви, і п-і Валя є власне таким дириґентом церковного хору. Сердечно подякував він Владиці Маркові та священикам, що прийшли поділити цю радість у його житті. Висловив він сердечну подяку всім представникам від наукових, громадських та церковних організацій, і всім, хто складав привіти та всім парафіянам, що прийшли вшанувати цей великий для нього день.

Назакінчення прот. В. Базилевський перевів молитву а всі учасники проспівали „Многая літа" для ювілята.

В. Ґусаковський

СТ „УКРАЇНА" ТОРОНТО В 1983 РОЦІ

У неділю, 18-го грудня 1983 року, відбулися Загальні збори СТ „Україна" в Торонто у власній домівці при вул. Воллес ч. 186. Присутніх 38 осіб. Президія зборів: Б. Бойчук—голова, Я. Фенин—заступник, Р. Колесник—секретар.

Це було своєрідне закінчення діяльности в 1983 році, в якому Товариство відзначувало 35-ліття свого існування в Торонто.

У спортовій діяльності брали участь біля 70 змагунів і змагунок, у дружині копаного м'яча першин і доросту; в дружинах відбиванки—чоловічій і жіночій; шаховій ланці та дружині кошиківки.

Перша дружина копаного м'яча змагалася у Торонтонській окружній лізі в ... ршій клясі „Захід"; між 11-ма дружинами, і зайняла 10-те місце, виграючи чотири та ремісуючи три і в 1984 році мусітиме грати в нижчій клясі. Вона теж брала участь у розгривках за Онтарійську чашу, виграючи в першій рунді 2:0, але в другій програла після ремісу карними стрілами. В дружині грало 20 футболістів-українців.

Дружина доросту змагалася в „Українській лізі", в якій грає коло 170 хлопців і дівчат, і мала добрі успіхи.

Тренером І-ої дружини був Ігор Прокіпчук, колишній дуже добрий воротар „України", а управителем—Богдан Липка, голова Спортової референтури. Доростом опікувалася Віра Івасиків.

Дуже добрими вислідами може похвалитися чоловіча дружина відбиванки. Минулого сезону вона у своїй групі здобула перше місце, а цього року змагалася у сильній групі „А" (10 дружин). Змагаючися за мистецтво провінції Онтаріо, вона в Лондоні, Онт., здобула третє місце. В Ст. Катарінс змішаний склад здобув у турнірі перше місце на 27 дружин; перші місця здобула чоловіча дружина в турнірах в Монтреалі, Рочестері і в естонському відкритому турнірі.

Поміж українськими дружинами чоловіча дружина здобула перше місце в ювілейному турнірі УСЦАК, який відбувся 14-го травня в Торонто, і в якому взяли участь 11 чоловічих дружин з Канади й ЗСА, та здобула переходовий трофей ім. св. п. Олександра Желтвая, колишнього члена Управи Т-ва та спортового діяча УСЦАК. Ця дружина була під керівництвом Юрія Ігнатовича й Володимира Савранчука.

Жіноча відбиванкова дружина брала участь у змаганнях у Торонтонській Окружній Лізі, закінчивши сезон на 3-му місці. В турнірі УСЦАК зайняла 3-тє місце на 8 дружин, після „Львова" з Клівленду й СУМ з Торонто. Тепер дружину тренерує кваліфікований тренер Станіслав Карпінський.

Новою дружиною Т-ва була „бейсбольна" чи радше „софтбольна" дружина, що розіграла в місцевій лізі 27 ігор, з чого виграла 14 та п'яте місце на 10 дружин. Дружину провадив Юрій Дроздовський, який цього року виїхав до міста Віндсор на працю, а його функцію перебрав Богдан Семко.

Серед малопопулярного спорту—перегони на роверах—у кольорах „України" виступав молодий роверист Любомир Мазуркевич. На 40-кілометровій трасі він зайняв перше місце на провінцію Онтаріо між 120 учасниками, а в місті Галіфакс, Нова Шкотія, четверте місце в загальноканадських перегонах.

У ювілейному році шахова ланка Товариства зорганізувала найбільший досі шаховий турнір УСЦАК, в якома взяло участь рекордове число 32 шахістів з Монтреалю, Чикаго, Дітройту, Філядельфії, Ню Гейвену, Ст. Катарінс, Ошава, Норт Дакоти. Вперше в турнірі [illegible] турнір проходив швайцарською системою в 6-ох обігах. Перше місце здобув Віктор Дзера, а друге М. Москаль, обидва з СТ „Україна". В минулому році на телевізійній українській програмі Зенон Зварич почав цікаві спортові репортажі.

Важливою працею в ювілейному році було підготування до видання історії СТ „Україна" за 35 років його існування. Книга матиме коло 400 сторінок з багатьма світлинами з історії Т-ва, під час якої воно осягнуло знамениті успіхи, як ось чемпіонат з відбиванки Канади, перше місце в Онтарійській футбольній лізі тощо. Вона вийде на початку цього року.

Крім того, що домівка Т-ва на вул. Валлес відкрита у п'ятниці, суботи й неділі, влаштовувано різні товариські зустрічі для спортсменів і спортсменок, забави, запляновано розбудову свого дому. Представники Т-ва брали участь не тільки в засіданнях Комітету Українців в Канаді, відділу Торонто, але й майже в усіх визначних імпрезах, що їх влаштовували [illegible] організації, а цього року братиме участь у відзначенні 150-річчя заснування Торонто.

Управу вибрано одноголосно: В. Ігнатович—голова; Я. Фенин, Б. Липка, М. Когут заступники голови, Р. Колісник секретар; фінансово-господарську референтуру очолив Л. Дичковський; спортово-організаційну Б. Липка; імпрезово-інформативну Я. Фенин; зовнішних зв'язків Т. Грабовський; [illegible] рак, В. Борецький, В. Драбик, О. Дрогобицький, М. Литвин, В. Закалужний, С. Гартай, О. Стецьків, Б. Гуль, А. Філь, Е. Габа, Г. Ригайло, С. Мельник, Б. Опалевич, Л. Довгалюк, Р. Олексій, Р. Мушка, М. Гаранин, Б. Семко, В. Білак, Маріянна Боднар, В. Савранчук. Контрольна комісія: В. Бойчук, Б. Назарко, І. Мокан; Товариський суд: Б. Гуль, М. Комар, В. Лесюк.

В останніх роках управа Товариства докладає усіх зусиль, щоб до проводу ввійшли молоді люди й у цьому напрямі вже має успіхи, бо до цьогорічної управи ввійшло їх вісім.

Р. Колісник

„Непотрібні..."

Закінчення зі ст. 4.

лад, пішов тиск, і старших змусили залишати працю на 65-му році життя та йти на пенсію. І водночас Канада, що чваниться своїм багатством та суспільною опікою, стоїть на 14-му місці в черзі тих 17-ох держав, що платять відповідну частку на пенсії для старших. Хоче хто чи ні, але більшість канадців віком понад 65 літ — більш як мільйон з них — ледве пробиваються в житті на визначених урядом пенсіях і, згідно таки з урядовим твердженням, приневолені жити на межі вбогости та недостатку.

Так, каже Г. Брус, виглядає примусова пенсійність. Така доля тих, що старіються в Новому світі, де всі залякані будь-якою зморшкою, прив'ялістю тіла і де люди видають більйони долярів, щоб маскувати викликані часом недоліки організму. Косметика, відтовщування, клюби здоров'я, руханкові програми — все це стає просто частиною культу із своєрідними ритуалами. Постає дивоглядна релігія, найбільш зненавидженими „єретиками" в якій стають ті, що не всилі зберегти своїх облич, свого волосся, своєї постаті, своїх рук і струнких ніг, та повільно і нерівною мовою, непевною ходою стверджують просту правду: людина з віком стає слабшою, потребує допомоги і потім вмирає.

„Трагедія є в тому, — цитує Г. Брус британського публіциста Роналда Блайта, — що після 1980 року не хочемо ми нікого, хто має більше ніж 65 років. Не хочемо їхньої праці, не хочемо їхньої любови, навіть густо-часто не хочемо їхньої приязні. Старші потребують дотику, поцілунку, обіймів, — і ніхто не дотикає їх, крім лікаря..." Молоді бояться торкнутися їх, бояться навіть дивитися на них, бояться добачити й відчути послання-звернення віку.

Але, кінчає Г. Брус свої висновки, які передаю в основному: боятися віку — це однозначне з боязню майбутнього; і, так застрашений усім майбутнім, Західній світ починає на наших таки очах жити тільки й виключно моментом. І хтось ще дивується, що вихор історії котить ним, Заходом, як безкорінним перекотиполем у тайфуні наших днів.